

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

MAS
OPAVSKO

ZPRAVODAJ

MÍSTNÍ AKČNÍ SKUPINY OPAVSKO

5 Jak jsme si vedli v uplynulých letech

8 MISTR MAS Opavsko

12 Malý LEADER

21 Změnili jsme klima, teď změňme sebe

28 10. narozeniny MAS

Opavsku to o**MAS**tíme

Editorial

Vážení přátelé,

zdravím vás v úvodníku zpravodaje „Omastek“, nepravidelného informačního listu Místní akční skupiny Opavsko, což je partnerství veřejné správy, spolkových organizací a podnikatelů na území 52 obcí regionu. Velmi se omlouvám všem, pro které je vysvětlování toho, co je MAS nošením dříví do lesa, neboť s MAskou pravidelně spolupracují a účastní se jejich akcí. Ale píšu tyto řádky s vírou, že si je přečtou i ti, kteří s námi zatím neměli tu čest a chtěli by zvědět, cože to ta MAská je, a zapojit se do jejího dění...

Z témat, která hýbou naším společenstvím, musím jmenovat „standardizaci“, což někomu může připomínat „normalizaci“ (a nebude daleko od pravdy...). Splnili jsme náročné požadavky centrálních orgánů, pokusili jsme se stát se standardizovanou MAskou a nyní čekáme, zda bude naše snaha odměněna certifikátem. Zároveň osobně věřím, že jsme v tom procesu neztratili to unikátní a zvláštní, co nás odlišuje od ostatních a dělá z nás to, co jsme.

Podobný stav panuje v přípravě Strategie, kterou jsme v zásadě dokončili v roce 2014, a od té doby ji upravujeme, žehlíme a přistihujeme podle pokynů řídicích orgánů (další povědomý pojem), aby byla více standardní a normalizovaná, tím pádem schválně centrem. Trochu se ovšem bojím, že pak už to nebude tak úplně Strategie naše. Naší obranou je program „Malý LEADER“, financovaný laskavými příspěvky obcí a určený všem zájemcům v území, bez složitých podmínek.

Ale nechci tady plakat nad přebujelou byrokracií a centralizací, jsou přece závažnější témata. Zažíváme na Opavsku nejhorší sucho za posledních 70 let a tušíme, že s tím budeme muset něco dělat – my, vláda už řeší jiné katastrofy. Začínáme diskutovat o nutných změnách ve školství, vrchol debat očekáváme po prázdninách 2016 a velmi se těšíme na názory všech, kdo se chtějí do diskuse zapojit. A když byla výše řeč o katastrofách, MAská po 9 letech přestěhovala svou kancelář, nyní nás najdete na ulici K. H. Borovského, opět v Hradci n. M. Hezké čtení přeje Jiří Krist, předseda MAS Opavsko

P.S. V roce 2016 se můžeme těšit na oslavy, naše partnerství se dožívá 10. narozenin.

Obsah

- Získali jsme osvědčení kvality 4
- Sociální podnikání třikrát jinak 4
- Jak jsme si vedli v uplynulých letech
aneb ohlédnutí za realizací rozvojové strategie
území obcí MAS Opavsko v letech 2009 - 2015 5-7
- MISTR MAS Opavsko - Opavsku to oMAStíme
aneb Jak rozdělit 136 mil. Kč v letech 2016-2023 8-11
- Malý LEADER pro Opavsko 12-14
- Decentralizace: děkujeme, ale už není
třeba řídit všechno z centra 15-17
- Co se děje v mikroregionech? 17-19
- MAS Opavsko podporuje regionální výroby,
služby a zážitky 20
- Změnili jsme klima, teď změňme sebe 21-23
- Geopark Jeseníky žije 24
- MAS jako nástroj spolupráce
obcí pro efektivní chod úřadů 24
- Projekt „Systémová podpora rozvoje meziobecní
spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů
obcí s rozšířenou působností“ 25
- Místní akční skupinu Opavsko
podpořil Moravskoslezský kraj 25
- Cesta k partnerství ve vzdělávání 26
- Myslíte si, že divadlo už dnes nikoho nezajímá?
- Jsme jiní, jsme SOSO. 27
- Jedeme všichni 2015 27
- Oslava 10. narozenin Místní akční skupiny Opavsko ... 28

Opavsku to oMAStíme, zpravodaj Místní akční skupiny Opavsko
Ročník 2016

Vydává: Místní akční skupina Opavsko z.s.,
Opavská 228, 747 41 Hradec nad Moravicí, IČ: 27023818

Redakce: Jiří Krist, Petr Chroust, Hana Švarcová,
Petra Chroustová, Pavlína Fryčková, Gabriela Geherová,
Jakub Řeháček, Zuzana Týnová

Grafická úprava a tisk: Retis Group s.r.o

Náklad: 4000 výtisků

Kontakty

Místní akční skupina Opavsko z.s.

Sídlo:

Opavská 228
747 41 HRADEC NAD MORAVICÍ
IČO: 270 23 818

Kancelář MAS Opavsko:

K. H. Borovského 41
747 41 HRADEC NAD MORAVICÍ
E-mail: info@masopavsko.cz
www.masopavsko.cz

**Předseda MAS Opavsko
a koordinátor animačních činností:**

Ing. Jiří Krist
E-mail: krist@masopavsko.cz
Tel.: +420 724 790 088

Ředitel MAS Opavsko (Vedoucí zaměstnanec pro realizaci SCLLD):

Bc. Petr Chroust
E-mail: chroust@masopavsko.cz
Tel.: +420 602 947 904

**Programová manažerka SCLLD pro PRV
a ekonomka organizace:**

Ing. Hana Švarcová
E-mail: svarcova@masopavsko.cz
Tel.: +420 731 109 377

**Programová manažerka SCLLD
pro IROP:**

Ing. Pavlína Fryčková
E-mail: pavlina.fryckova@masopavsko.cz
Tel.: +420 702 160 077

Programový manažer SCLLD pro OPZ:

Ing. Jakub Reháček
E-mail: rehacek@masopavsko.cz
Tel.: +420 725 989 819

Programová manažerka SCLLD

(vzdělávání):
Mgr. Gabriela Geherová
E-mail: geherova@masopavsko.cz
Tel.: +420 725 564 878

PR manažerka:

Bc. Petra Chroustová
E-mail: chroustova@masopavsko.cz
Tel.: +420 724 957 569

Místní akční skupina Opavsko je místním partnerstvím obcí, podnikatelů, zemědělců, neziskových organizací atd. Cílem spolku je zlepšení kvality života ve venkovských oblastech, posílení regionální ekonomiky, ochrana přírodního a kulturního dědictví venkova, posílení řídicích a administrativních schopností venkova, šetrné využití místních zdrojů, zachování a obnova tradic, podpora inovativních a moderních přístupů, regionální produkce a spolupráce komunity.

Řízení a plánování v rámci MAS probíhá na zásadách metody LEADER, přičemž partnerství je realizováno na základě sepsané místní rozvojové strategie území

(MISTR). Lidé tak mohou sami identifikovat místní problémy, priority a určovat, kam mají být nasměrovány finanční prostředky z Evropské unie. O rozdělení peněz na konkrétní aktivity a projekty je rozhodováno přímo v orgánech spolku MAS Opavsko.

Členská základna Místní akční skupiny Opavsko je v současné době složena z 92 subjektů a působí na území 52 obcí. Působnost MAS Opavsko zahrnuje území podél pravého břehu řeky Opavy od Úvalna až k Ostravě, na jihu Vítkovsko a Budišovsko. Z hlediska správního členění spadá území do správního obvodu obcí s rozšířenou působností Opava, Vítkov a Ostrava.

Získali jsme osvědčení kvality

Místní akční skupina Opavsko z.s., podobně jako dalších přibližně 180 MAS v České republice, úspěšně absolvovala administrativně-kontrolní rituál, jehož výstupem je udělení **Osvědčení o splnění standardů MAS**. Zjednodušeně tato informace znamená, že MAS Opavsko splnila administrativní požadavky stanovené Ministerstvem zemědělství (standarty) a prokázala tak, že je organizačně a právně schopna zprostředkovávat podpory z evropských strukturálních a investičních fondů na území Opavska. Děkujeme pracovníkům SZIF (Státní zemědělský intervenční fond) za účinnou spolupráci.

Získání osvědčení je prvním krokem na cestě k evropským penězům. Druhým krokem je schválení podané žádosti o realizaci **Strategie komunitně vedeného místního rozvoje (SCLLD) na roky 2016 –2023** Ministerstvem pro místní rozvoj. V kanceláři MAS Opavsko této strategii zkráceně předvádíme MISTR (Místní integrovaná strategie rozvoje) a více se o ní dočtete na následujících stranách našeho Zpravodaje nebo na internetových stránkách MAS Opavsko.

OSVĚDČENÍ

O SPLNĚNÍ STANDARDŮ MAS

Místní akční skupina Opavsko z.s.

IČ: 27023818

spĺňuje požadavky stanovené Metodikou pro standardizaci místních akčních skupin v programovém období 2014-2020

Ing. Lucie
Krumpholcová

V Praze dne 06.01.2016

odbor Řídící orgán PRV

SOCIÁLNÍ PODNIKÁNÍ třikrát jinak

I ve strategii MAS Opavsko se objevuje termín sociální podnikání. Tato oblast v soukromé sféře není úplně nová, ale je s ní spojováno mnoho neznámého. Sociální podnikání jsou podnikatelské aktivity prospívající společnosti a životnímu prostředí. Hraje důležitou roli v místním rozvoji a často vytváří pracovní příležitosti pro osoby se zdravotním, sociálním nebo kulturním znevýhodněním. Zisk je z větší části použit pro další rozvoj sociálního podniku. Pro sociální podnik je stejně důležité dosahování zisku i zvýšení veřejného prospěchu.

Podnikatelům, představitelům obcí a dalším zájemcům jsme v měsíci únoru zprostředkovali návštěvu tří fungujících sociálních podniků na území Moravskoslezského kraje.

Navštívili jsme Zelenou dílnu v Bruntále, kterou provozuje Liga o.p.s. Od roku 2005 se zabývá zejména ekologickou recyklací a likvidací odpadních elektrických a elektronických zařízení. Zaměstnává zejména osoby se zdravotním postižením, snaží se vyjít vstříc všem, kteří chtějí pracovat. Liga o.p.s. dále provozuje Malé technické služby, Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež, poskytuje sociální a aktivizační služby a další.

Druhá zastávka byla v Třinci, kde sídlí chráněná dílna Ergon. Poprvé se myšlenka na vznik chráněné dílny objevila v roce 2001 pod záštitou Slezské diakonie. V roce 2004 už vzniklo samostatné občanské sdružení Ergon-Chráněná dílna. Ergon se tak stal neziskovou nestátní organizací, jejímž cílem je zaměstnávat

osoby zdravotně znevýhodněné v regionu Těšínského Slezska. Ergon zaměstnává zdravotně znevýhodněné osoby ve třech programech - montážní a kompletační práce, praní, mandlování a ruční žehlení a úklidové práce v kancelářích a správních budovách.

Třetí inspirací nám byl Trianon z. s. v Českém Těšíně, kde se zdravotně znevýhodnění zaměstnanci zabývají ekologickou likvidací elektronického, elektrického a plastového odpadu či digitalizací a skartací dokumentů. Trianon také poskytuje poradenství aplikace obnovitelných energií v ostrovním systému a rozvíjí spolupráci se školami.

Informací a inspirace bylo za dva dny více než dost. Věříme, že se nám podaří uvést ji společně s vámi do praxe i na území Místní akční skupiny Opavsko.

Co je to sociální podnikání?

Specifický druh podnikání, ve kterém je ekonomická činnost v rovnováze s uspokojováním veřejně prospěšných zájmů komunit, a tím i společnosti jako celku.

Řeší otázky zaměstnanosti, sociální soudržnosti a místního rozvoje a svou činností podporuje solidární chování, sociální začleňování a růst sociálního kapitálu zejména na místní úrovni s maximálním respektováním trvale udržitelného rozvoje. (Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020)

V chráněné dílně Ergon vykonávají zaměstnanci jednoduché kompletační práce

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa Investuje do venkovských oblastí

JAK JSME SI VEDLI V UPLYNULÝCH LETECH

aneb ohlédnutí za realizací rozvojové strategie území obcí MAS Opavsko v letech 2009 - 2015

Obrovskému zájmu se ze strany obcí těšily rekonstrukce a pořízení vybavení venkovských hasičských zbrojnic. Podpořeny byly i zajímavé a výsoce odborné formy podnikání, např. „Ateliér kamene“ Tomáše Skalíka v Radkově.

V letech 2009 až 2015 měla Místní akční skupina Opavsko (MAS Opavsko) příležitost realizovat svůj klíčový rozvojový dokument - Strategický plán LEADER s názvem „Opavsku to oMAStíme“. Na principech tohoto dokumentu bylo k finanční podpoře vybráno 141 nejzajímavějších aktivit rozvíjejících život členských obcí a jejich obyvatel. Z projektů doporučených k realizaci bylo nakonec 125 úspěšně dokončeno a finančně podpořeno. Na území obcí MAS Opavsko byly rozděleny dotační prostředky z Programu rozvoje venkova, osy IV. LEADER v úhrnné výši 51 284 000 Kč. Tyto prostředky tak již několik let účelně promazávají kolečka venkovské ekonomiky.

Od dob vzniku se postupně proměnila také MAS Opavsko jako institucionalizované partnerství. „Maska“ byla založena jako občanské sdružení v roce 2006, byl tak položen základ pro vznik otevřeného partnerství veřejných a soukromých subjektů, především obcí, zemědělců, podnikatelů i neziskových organizací, propojující ve své činnosti různorodé

inovační a sdružující aktivity rozvíjející život na venkově. Letos MAS Opavsko slaví 10. narozeniny. Za uplynulé roky se rozrostla členská základna, rozloha a územní působnost, počet obyvatel a také se rozvinula sešranost a spolupráce místního partnerství (viz *tabulka*).

Ale vraťme se k našim 125 statečným projektům úspěšně realizovaným v letech 2009 - 2015 při naplňování cílů a vize původního Strategického plánu LEADER (SPL) s názvem „Opavsku to oMAStíme“. S finanční podporou z Programu rozvoje venkova ČR na roky 2007 - 2013 byla na Opavsku budována

občanská vybavenost, rozvíjen cestovní ruch, obnovováno kulturní dědictví. Prostředky pomohly na svět novým podnikatelským záměrům, přispěly zemědělcům při diverzifikaci a modernizaci zemědělské výroby. Nejvíce prostředků bylo investováno do rozvoje členských obcí na zlepšení základních služeb, infrastruktury, zvýšení atraktivity venkovských oblastí. Evropské peníze pomohly při realizaci stavebních úprav kulturních a obecních domů, místních komunikací, veřejných prostranství, škol, dětských a sportovních hřišť a obnově veřejných prostranství.

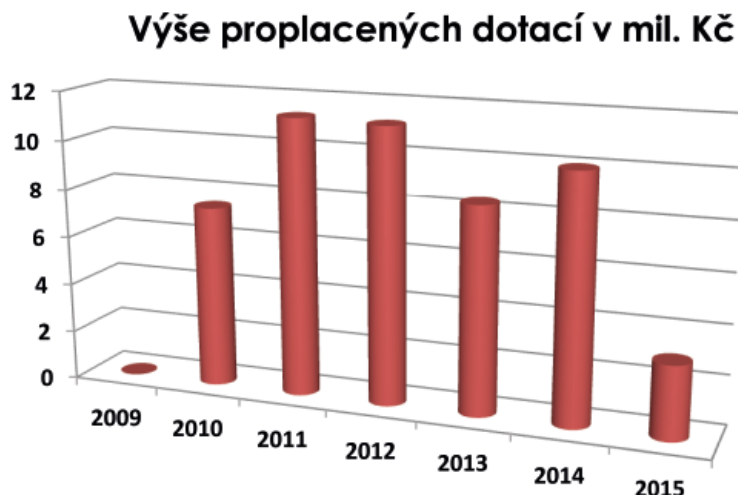
Vyjádřeno v základních číslech, vypadá partnerství MAS Opavsko následovně:

MAS Opavsko	stav k roku 2009	stav k roku 2015
Počet obcí	42	52
Počet obyvatel	44 505	59 055
Rozloha MAS (km ²)	534 km	749 km
Počet členů celkem	41	92
z toho veřejný sektor	19	41
z toho soukromý sektor	22	51

Kdo má rád tabulky a statistiky, čísla jsou k nahlédnutí zde:

Fiche neboli tematické zaměření Strategického plánu v letech 2009 - 2015	Podané žádosti		Schválené žádosti		Proplacené projekty	
	počet	Kč	počet	Kč	počet	Kč
Fiche 1 Cestovní ruch - rozvoj turistiky	4	1 565 500	3	1 305 100	3	1 305 100
Fiche 2 Obnovení kulturních a historických hodnot venkova	24	11 126 404	21	8 855 587	19	8 682 921
Fiche 3 Obnova a rozvoj vesnic	25	11 136 525	22	9 596 557	22	9 507 846
Fiche 4 Zlepšení občanské vybavenosti	52	24 158 486	49	22 387 701	47	21 980 407
Fiche 5 Nové podnikatelské aktivity	26	7 652 424	25	7 352 969	15	4 197 516
Fiche 6 Diverzifikace činností nezemědělské povahy	9	3 281 500	9	3 281 500	7	2 582 328
Fiche 7 Přidávání hodnoty zemědělským a potravinářským produktům	7	1 865 799	7	1 865 799	7	1 865 366
Fiche 8 Cestovní ruch - ubytování a sport	6	1 271 361	5	1 163 671	5	1 162 772
Celkem	153	62 057 999	141	55 808 884	125	51 284 256

Vývoj vyplacených dotačních podpor v letech 2009 - 2015

Jaký by byl venkov bez aktivních lidí, kteří se umí ekonomicky postavit na vlastní nohy, případně dají vzniknout novým pracovním příležitostem? Nabídka podpory na rozvoj především drobného podnikání byly zpočátku přijímány s nedůvěrou, ale zájem podnikatelů postupně narůstal. Byly podpořeny klasické venkovské činnosti řemeslné, v rámci projektů bylo nakoupeno např. vybavení truhlářské dílny, stroje pro zemní práce, štěpkovače, peletovací stroje, ruční nářadí pro drobné řemeslníky, lešení, ale také výpočetní technika pro projekční práce či technologie inovativní a technicky náročné, jako poloautomatický řezací sklenářský stůl, technologie pro řezání vodním paprskem, tryskací zařízení a minizinkovna.

Obnovení kulturních a historických hodnot venkova bylo dalším tématem do-

tačních podpor. Dlouhodobě zanedbaná péče o kulturní dědictví venkova byla znát ve velkém převisu požadovaných prostředků oproti prostředkům, které byly na tento účel alokovány. Byly realizovány projekty spojené s údržbou, obnovou, zhodnocením nebo novým využitím kulturního dědictví venkova, byly opraveny mnohé kapličky, kostely, vznikly nové muzejní expozice s vazbou na místní historii, místní kulturní a umělecké tradice.

V zemědělské oblasti je důležitá podpora aktivit, vedoucích ke zvýšení přidané hodnoty zemědělské produkce, především u potravinářských produktů. Naše současné zemědělství je orientováno na zemědělskou prvovýrobu úzkého sortimentu a centrální výkup surovin a vykazuje pouze nízký podíl zpracovaných produktů s vysokou přidanou hodnotou. Tradiční zpracování

zemědělské produkce do podoby spotřebitelských výrobků využívajících místní zdroje a posilujících místní ekonomické aktivity se dařilo podpořit několika zajímavými projekty. Nadějný je rozjezd nové minimlékárny v Hlavnici a v Klokočově, proběhla modernizace některých masných a uzenářských provozoven. Společným jmenovatelem všech vybraných a úspěšně realizovaných projektů byly inovace technické a organizační, zapojení veřejnosti, komunitní plánování. Při výběru projektů byly preferovány pozitivní dopady na ženy a mladé lidi do 30 let, samozřejmostí bylo podnětí součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství, byl kladen důraz na úspory prostředků a energií, využití nevyužívaných, chátrajících objektů, využívání místních zdrojů a obnovitelných zdrojů energií. Bylo velice důležité nejen realizovat vlastní investiční část projektu, ale rovněž hledat synergie a propojení aktivit s dalšími aktéry venkovského života a nalézat multifunkční využití vynaložených investic.

Základním principem výběru projektů byla také územní vyváženost, tzn. snaha o rovnoměrné rozdělení dotačních podpor na území všech obcí MAS Opavsko. Zvýhodnění byli vždy žadatelé, kteří v daném období podpoření nebyli. Projekty veřejných či soukromých žadatelů tak byly realizovány na území všech obcí v územní působnosti MAS Opavsko, kromě obce jediné.

Sečteno, podtrženo. Můžeme bilancovat splnění ukazatelů, které jsme si jako výškovou latku stanovili na roky 2009 - 2015.

Tabulka výchozích a cílových hodnot naplnění monitorovacích indikátorů SPL Opavsko to omastíme 2007 - 2013 (2009 - 2015)

Monitorovací indikátor	Plánovaná hodnota dle SPL	Dosažená hodnota k roku 2015	% dosažení cílové hodnoty
Počet zrealizovaných projektů	40	127	318
Počet nových/rekonstruovaných budov a ploch sloužících k zajištění občanského vybavení	10	42	420
Počet obnovených a zhodnocených památkových objektů nebo počet nových či obnovených expozic a muzeí	10	23	230
Počet nových/modernizovaných technologií/staveb přispívajících k diverzifikaci nezemědělských aktivit	2	8	400
Počet nových pracovních míst	3	3	100
Počet nových/rekonstruovaných zařízení pro cestovní ruch	6	7	117
Počet realizovaných projektů obcí v oblasti základní dopravní infrastruktury a zlepšení vzhledu obcí	4	14	350
Počet nově upravených veřejných prostranství	4	14	350
Počet místních produktů podpořených aktivitami MAS Opavsko*	10	29	290

Poznámky:

* zahrnutý jen místní produkty a služby certifikované značkou OPAVSKÉ SLEZSKO, regionální produkt

Naplnění cílů SPL bylo limitováno omezenou finanční alokací. Převisy poptávky žadatelů byly zaznamenány především u projektů zaměřených na obnovu nebo výstavbu občanské vybavenosti (občanská vybavenost, služby, zájmové, kulturní a sportovní aktivity), veřejná infrastruktura a veřejná prostranství a obnova objektů kulturního dědictví. Převisy poptávky byly v posledních výzvách zaznamenány taktéž v oblasti rozvoje mikropodniků, především u fichí pro nezemědělské podnikání.

Z hlediska strategického plánování můžeme přiznat, že potřeby území, resp. poptávané projektové záměry, občas nebyly srovnatelné s administrativním nastavením Programu rozvoje venkova. Alokované zdroje podpory nedostačovaly pro finanční pokrytí potřeb rozvoje území. Globální cíle strategie však byly úspěšně naplněny. Realizací SPL byly rozvíjeny atraktivní podmínky pro seberealizaci, odpočinek a volnočasové aktivity místních obyvatel, došlo k rozšiřování pracovních příležitostí v obcích prostřednictvím rozvoje sektoru zemědělství, cestovního ruchu a nezemědělského podnikání, byl posílen místní patriotismus, zlepšeny vzájemné vztahy obyvatel i jejich vztah k přírodnímu a kulturnímu bohatství regionu.

Jak je vidět, vše splněno a mnohonásobně překročeno. Při pohledu na tabulku můžeme chvíli slavit. Stydět se nemusíme, zároveň si přiznejme, že jsme se z nejistoty drželi v plánování trochu při zemi. No, alespoň si pro nové nadcházející období 2016 - 2023 můžeme slíbit, že si laťku řádně zvedneme, aby bylo o co usilovat. A na dveře si napíšeme inzerát: «Hledáme inovativní a užitečné projektové záměry. Pojďte s námi realizovat nové projekty rozvoje venkova».

Poděkování

Přijměte poděkování všichni vy, starostové, zemědělci, podnikatelé, neziskovky, školy, cirkve, i ostatní nejmenovaní, kdož jste projevili svou invenci, odvahu a aktivitu při realizaci zajímavých projektových záměrů na území obcí Místní akční skupiny Opavsko, které budou po dlouhou dobu naplňovat naši společnou Strategii a sloužit místnímu společenství. Víme, že dotační podpora je jen třetina na dortu.

Na cestě od záměru k realitě jsou vámi vloženy také nemalé vlastní finanční prostředky, značné úsilí o zdoání administrativních překážek a nevyčísitelné množství práce při samotné realizaci aktivit a spolupráci v rámci místního společenství.

Děkujeme tímto také pracovníkům regionálního odboru Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) v Opavě i na pražské centrále, kteří nám obětavě pomáhali, aby realizované projekty byly

v souladu s legislativou a požadavky Evropského společenství.

A kdo se o žadatele a administraci podpořených projektů po celou dobu pečlivě staral? Poděkování patří především členům volených orgánů MAS Opavsko a zaměstnancům kanceláře:

- **Předseda spolku:**
 - Ing. Jiří Krist (2006 - dosud)
- **Členové programového výboru MAS Opavsko v letech 2009 - 2014:**
 - Ing. Karel Hanák, Ing. Jana Ulbrichová, Karel Palovský, Vladimír Chovanec, Ing. František Kuča, Ing. Břetislav Hrbáč, Oldřich Knopp-Kostka, Ing. Robert Kučera.
- **Členové komise pro výběr projektů MAS Opavsko v letech 2009 - 2014:**
 - Ing. Josef Rybička, Ludmila Juránová, Ing. Miroslav Hrabovský, Dušan Lederer, Jaroslav Vaněk, Marie Nábělková, Ing. Tomáš Kramný, Ing. Lumír Juroš, Ing. Josef Dihel, Jana Zechová.
- **Členové kontrolní komise MAS Opavsko v letech 2009 - 2014:**
 - Ing. Marcela Holušová, Marta Gorusová, Ing. Vít Kostera, Ing. Jiří Pchálek.
- **Zaměstnanci kanceláře:**
 - **Mgr. Vladislav Kos**, ředitel kanceláře MAS (2009 - 2012),
 - **Ing. Kateřina (Andělová) nyní Fryčková**, manažerka SPL (2009 - dosud),
 - **Ing. Iva Cahelová**, projektová asistentka (2009 - 2013),
 - **Bc. Petr Chroust**, ředitel kanceláře MAS (2012 - dosud),
 - **Ing. Hana Švarcová**, manažerka SPL (2013 - dosud),
 - **Monika Šneková**, účetní (2009 - dosud).

Mnohem více prostředků by MAS Opavsko potřebovalo na podporu projektů obnovujících obecní infrastrukturu, občanskou vybavenost, veřejná prostranství a pečující o objekty kulturního dědictví. Na fotografiích můžete vidět realizovanou obnovu varhan v kostele Sv. Petra a Pavla v Kružberku a dětské hřiště v Hradci nad Moravicí s názvem „Vodní hrad“.

MISTR MAS OPAVSKO - OPAVSKU TO OMASTÍME

aneb jak rozdělit 136 mil. Kč na rozvoj venkova v letech 2016 -2023

Místní akční skupina Opavsko (MAS Opavsko) dokončila Strategii pro rozvoj regionu, říkáme jí zkráceně MISTR (Místní integrovaná strategie rozvoje území). Jde o ucelený střednědobý rozvojový dokument, vztahující se k území obcí MAS Opavsko. Tento dokument vznikl průběžně na základě komunikace s obyvateli, neziskovými organizacemi a spolky, podnikateli a obcemi v regionu. Obsahuje kompletní problematiku území s definováním potřeb opavského venkova. Při následné realizaci strategie budou vyhledávány a propojovány subjekty a záměry naplňující cíle strategie. Vybrané záměry (také říkáme projekty) mohou být podpořeny finančně, ze zdrojů alokova-

ných v rozpočtech vybraných Evropských fondů (prostředky rozdělované metodou CLLD - komunitou vedený místní rozvoj).

V průběhu roku 2016 plánuje MAS Opavsko vyhlásit první výzvy pro podávání žádostí o finanční podporu. Pokud máte zajímavé a užitečné nápady, záměry a činnosti, které mají schopnost naplnit cíle naší Strategie, připravte si, sepište své **PROJEKTOVÉ ZÁMĚRY** a doručte je do kanceláře MAS Opavsko. Naši manažeři se vám a vašim záměrům budou věnovat, budou vás informovat o všem, co budete potřebovat k podání žádosti o dotační podporu. Informace o MISTR, o vyhlášených výzvách, seminářích

a kontakty na projektové manažery naleznete na www.masopavsko.cz.

Projektové záměry naplňující strategii MISTR MAS Opavsko v letech 2016 - 2023 budou moci být podpořeny ze tří tematicky rozdílných operačních programů:

- **Integrovaný regionální operační program** (zkráceně IROP).
- **Program rozvoje venkova** (zkráceně PRV).
- **Operační program Zaměstnanost** (zkráceně OPZ)

Pojďme si uvedené operační programy, které tvoří programové rámce pro opatření realizující MISTR, malinko představit.

Integrovaný regionální operační program

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

Integrovaný regionální operační program vychází ze čtyř základních cílů regionální politiky pro roky 2014 - 2020 formulovaných ve Strategii regionálního rozvoje ČR 2014 - 2020 a to:

- podpořit zvyšování konkurenceschopnosti a využití ekonomického potenciálu regionů (růstový cíl),
- zmírnit prohlubování negativních regionálních rozdílů (vyrovnávací cíl),
- posílit environmentální udržitelnost (pre-

ventivní cíl),

- optimalizovat institucionální rámec pro rozvoj regionů (institucionální cíl).

Místní akční skupina Opavsko se s výše uvedenými cíli ztotožňuje a bude je plnit a respektovat při realizaci své rozvojové strategie.

V rámci **Integrovaného regionálního operačního programu** (dále jen IROP) bude MAS Opavsko realizovat své aktivity komunitně vedeného místního rozvoje v šesti

specifických opatřeních. Celkově může být z rozpočtu IROP, během sedmi let, na Opavsko rozděleno **79 mil. Kč**. Z regionálního operačního programu mohou čerpat prostředky především obce, dobrovolné svazky obcí, neziskové organizace, církev a další. Míra podpory IROP prostřednictvím CLLD pro všechna opatření je 95%, tzn. finanční spoluúčast žadatele je 5% z celkových způsobilých nákladů projektu.

Své projekty mohou žadatelé realizovat v těchto tematických oblastech:

Integrovaný regionální operační program (IROP) Celková alokace MAS Opavsko: 79 milionů Kč		Alokace v Kč
01	Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy K podporovaným aktivitám patří: <ul style="list-style-type: none"> • Výstavba a modernizace přestupních terminálů a související záchytná parkoviště - systém P+R (parkoviště pro osobní vozy s možností přestupu na veřejnou hromadnou dopravu „VHD“), K+R (forma kombinované přepravy s návazností individuální automobilové dopravy na VHD, zázemí pro VHD, výstavba návazných B+R (prostor pro bezpečné uschování kola s možností přestupu na VHD). • Telematika - výstavba, zavedení, rekonstrukce nebo modernizace inteligentních dopravních systémů a dopravní telematiky pro veřejnou dopravu - informační systémy pro cestující, odbavovací, platební a rezervační systémy pro hromadnou dopravu. • Zvyšování bezpečnosti dopravy - rekonstrukce, modernizace a výstavba chodníků přizpůsobených osobám s omezenou schopností pohybu a orientace, včetně přechodů pro chodce a míst pro přecházení. • Výstavba a modernizace cyklostezek a cyklotras. 	26 074 950
02	Zvýšení připravenosti k řešení a řízení rizik a katastrof K podporovaným aktivitám patří: <ul style="list-style-type: none"> • Stavební úpravy stanic jednotek požární ochrany - stavební úpravy stávajícího objektu, a pořízení potřebného vybavení či technologií. • Posílení vybavením specializovanou technikou a věcnými prostředky pro odstraňování důsledků nadprůměrných sněhových srážek a masivních námraz (pro ORP Opava). • Posílení vybavení specializovanou technikou a věcnými prostředky určenými pro výkon činností v souvislosti s haváriemi spojenými s únikem nebezpečných látek (pro ORP Opava a Ostrava). 	3 160 600
03	Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi K podporovaným aktivitám patří: <ul style="list-style-type: none"> • Deinstitutionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování, zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce - výstavba, zřízení a rekonstrukce stávajících zařízení pro poskytování komunitní péče, jedná se i o pobytová zařízení. • Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociálních služeb - nákup objektů, zařízení a vybavení a stavební úpravy pro kvalitní poskytování sociálních služeb. • Infrastruktura komunitních center - komunitní centrum je víceúčelové zařízení, kde se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci jednotlivců a komunity jako celku. • Sociální bydlení - pořízení bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich adaptace na sociální bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení. 	17 383 300

04	Vznik nových a rozvoj existujících podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání K podporovaným aktivitám patří: <ul style="list-style-type: none"> • Výstavba, rekonstrukce, rozšíření a vybavení sociálních podniků. • Podporován bude nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání. 	9 481 800
05	Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení K podporovaným aktivitám patří: <ul style="list-style-type: none"> • Infrastruktura pro předškolní vzdělávání - stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti. • Infrastruktura pro základní vzdělávání v základních školách - stavební úpravy, pořízení vybavení, pro zajištění rozvoje žáků v klíčových kompetencích: - v oblastech komunikace v cizích jazycích, - v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, - ve schopnosti práce s digitálními technologiemi. <ul style="list-style-type: none"> • Zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu. • Infrastruktura škol a školských zařízení pro střední a vyšší odborné vzdělávání v klíčových kompetencích. • Infrastruktura pro celoživotní vzdělávání v klíčových kompetencích. • Infrastruktura pro zájmové a neformální vzdělávání v klíčových kompetencích. 	20 543 900
06	Podpora pořizování a uplatňování dokumentů územního rozvoje Podpora se bude týkat pořízení územních studií veřejné infrastruktury a krajiny, žadatelem může být ORP (obec s rozšířenou působností, tedy na území MAS Opavsko: Opava, Vítkov a Ostrava).	2 370 450

K výše jmenovaným aktivitám hledáme realizátory zajímavých a inovativních projektů = obce, svazky obcí, jednotky požární ochrany, zřizovatele sociálních služeb, podnikatele se sociálními aspekty podnikání, vzdělávací subjekty a další žadatele, kteří potřebují investovat do zřízení, rekonstrukce či vybavení svého zázemí.

Program rozvoje venkova

Program rozvoje venkova (PRV) je primárně zaměřen na obnovu, zachování a zlepšení přírodních ekosystémů závislých na zemědělské produkci prostřednictvím plošných (agroenvironmentálních) opatření. Usiluje také o realizaci investičních opatření, která povedou ke zvýšení konkurenceschopnosti zemědělství, podporuje inovace zemědělských a potravinářských podniků a samozřejmě i obnovu a údržbu krajinné infrastruktury. **Místní**

akční skupina Opavsko se v rámci PRV věnuje také **podpoře diverzifikace ekonomických aktivit ve venkovském prostředí**, zjednodušeně podporuje drobné venkovské podnikání **s cílem vytvářet nová pracovní místa a v důsledku tak zvyšovat hospodářský rozvoj i životní úroveň dané venkovské oblasti.**

MAS Opavsko bude vykonávat aktivity prostřednictvím metod komunitně vedeného místního rozvoje v rámci Opatření M19

a operací 19.2.1 Podpora provádění operací v rámci strategie komunitně vedeného místního rozvoje a 19.3.1 Příprava a provádění činností spolupráce místní akční skupiny. Celkově může být z rozpočtu PRV, prostřednictvím MAS Opavsko, během sedmi let rozděleno **47 mil. Kč**. Podpory mohou čerpat především zemědělci, drobní nezemědělské podnikatelé, potravináři, vlastníci lesů, obce, dobrovolné svazky obcí, neziskové organizace, církve a další žadatelé.

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

Své projekty mohou realizovat v těchto tematických oblastech (fichích):

Program rozvoje venkova (PRV) Celková alokace MAS Opavsko: 46,9 milionu Kč		Alokace v Kč
01	Předávání znalostí a informační akce Zaměřeno na poskytování informací a předávání zkušeností v tématech, která lze aplikovat v zemědělské výrobě, potravinářství a lesnictví, a to především v kontextu inovací (vzdělávací kurzy, workshopy, exkurze). Míra podpory: 60-90%	1 800 000
02	Investice do zemědělských podniků Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku. Zahrnuje investice v živočišné a rostlinné výrobě, investice do zemědělských staveb a technologií, na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu. (Zemědělci mohou žádat i přímo v PRV). Míra podpory: 50 - 60%	1 500 000
03	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů Výstavba a rekonstrukce budov, manipulačních ploch, pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobku, skladování zpracované suroviny, investice vedoucí ke zvyšování kvality produktů, investice do marketingu, do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském průmyslu. Míra podpory: 50%	6 000 000

04	Lesnická infrastruktura - produktivní investice v lesích Výstavba, rekonstrukce, opravy lesnické infrastruktury. Zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest, souvisejících objektů a technického vybavení. Míra podpory: 90%	2 500 000
05	Zemědělská infrastruktura Rekonstrukce a budování zemědělské infrastruktury. Zlepšení kvality či zvýšení hustoty polních cest, obnova či nová výstavba souvisejících objektů a technického vybavení. Polní cesty musí být realizovány mimo intravilán obce. Míra podpory: 90%	1 500 000
06	Pozemkové úpravy Investice do opatření navržených v rámci pozemkových úprav. Realizace plánů společných zařízení = opatření zajišťující zpřístupnění především zemědělských a lesních pozemků, opatření k ochraně životního prostředí a zachování krajinného rázu, zvýšení ekologické stability krajiny, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu a vodohospodářská opatření. Míra podpory: 100%	2 000 000
07	Podpora investic na založení nebo rozvoj nezemědělských činností Podpora mikropodniků a malých podniků. Podporován bude zpracovatelský průmysl, stavebnictví, velkoobchod, maloobchod, opravy a údržba motorových vozidel, ubytování, stravování a pohostinství, informační a komunikační činnosti, profesní, vědecké a technické činnosti, činnosti cestovních kanceláří a agentur, činnosti související se stavbami a úpravou krajiny, administrativní a kancelářské činnosti, pořádání konferencí a hospodářských výstav, balicí činnosti, opravy počítačů, poskytování ostatních osobních služeb. Zvýhodněny budou projekty vytvářející nová pracovní místa. Míra podpory: 25 - 45%	13 500 000
08	Zavádění preventivních protipovodňových opatření v lesích Realizace preventivních opatření před povodňovými situacemi (retenční nádrže nebo zpomalení odtoku vody, hrzení bystrin, stabilizace strží, úpravy a stabilizace koryt, zabezpečení břehů, protierozní opatření na drobných vodních tocích a v jejich povodích. Opatření musí být realizována na lesních pozemcích (PUPFL). Míra podpory: 100%	1 500 000
09	Investice do ochrany melioračních a zpevňujících dřevin Hromadná mechanická ochrana melioračních a zpevňujících dřevin při založení porostu, a to od doby výsadby do stádia zajištění = oplocenky. Projekty lze realizovat na lesních pozemcích. Míra podpory: 50%	1 200 000
10	Neproduktivní investice v lesích, turistické zpřístupnění Posílení rekreační funkce lesa (značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty do šíře 2m, značení významných přírodních prvků, výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. Zřízení odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závory. Zařízení k odkládání odpadků, zařízení k bezpečnosti návštěvníků lesa - mostky, lávky, zábradlí, stupně). Projekty musí být realizovány na lesních pozemcích. Míra podpory: 100% (bude upřesněno)	2 500 000
11	Investice do lesnických technologií a zpracování lesnických produktů, jejich mobilizace uvádění na trh Podpora je zaměřena na investice do lesnických technologií a do strojů a technologií vedoucích k efektivnímu zpracování dřeva. Stroje a technologie pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování, stroje ke zpracování potěžebních zbytků, stroje pro přípravu půdy před zalesněním, stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost. Výstavba či modernizace dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení. Míra podpory: 50%	7 800 000
12	Horizontální a vertikální spolupráce mezi účastníky krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů Podpora je zaměřena na spolupráci min. 2 subjektů, která vede k vytváření a rozvoji krátkých dodavatelských řetězců a místních trhů. Podporovány jsou společné investice: pořízení strojů, technologie a vybavení, stavební náklady na novou výstavbu nebo modernizaci nemovitého majetku, pořízení počítačového softwaru, propagační činnost, tvorba studií a podnikatelského plánu. Míra podpory: 50%	918 730
13	Spolupráce v rámci iniciativy LEADER Spolupráce na úrovni MAS (regionální, národní i mezinárodní). Měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové), hmotné a nehmotné investice zajišťující odbytnost místní produkce, související se vzdělávacími aktivitami, informační akce. Projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací. Míra podpory: max. 90%	4 183 773

K výše jmenovaným aktivitám hledáme nositele zajímavých a inovativních projektů, především malé zemědělské či nezemědělské podnikatele, kteří s pomocí dotační podpory rozvinou svůj podnikatelský záměr, investují do technologií, zařízení a provozoven, a vytvoří tak nové pracovní místo (nebo budou podnikat na základě nově vzniklého živnostenského oprávnění).

Operační program Zaměstnanost

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Operační program Zaměstnanost vymezuje hlavní priority pro podporu zaměstnanosti, sociálního začleňování a efektivní veřejné správy. Tento operační program se zaměřuje na čtyři základní věcné prioritní osy, které pokrývají problematiku podpory zaměstnanosti, rovných příležitostí žen a mužů, adaptability zaměstnanců a zaměstnavatelů, dalšího vzdělávání, so-

ciálního začleňování a boje s chudobou, zefektivnění veřejné správy a veřejných služeb a podpory mezinárodní spolupráce a sociálních inovací v oblasti zaměstnanosti, sociálního začleňování a veřejné správy. Operační program Zaměstnanost podporuje pouze intervence nehmotného charakteru. Místní akční skupina Opavsko může svou strategii (MISTR) realizovat s fi-

nanční alokací z OPZ ve výši **10,6 mil. Kč**. **Hlavní cílovou skupinou** jsou osoby sociálně vyloučené, osoby sociálním vyloučením ohrožené, uchazeči a zájemci o zaměstnání, neaktivní osoby a zaměstnanci místních aktérů, jejichž spolupráce se bude podporovat v rámci projektů naplňujících strategie komunitně vedeného místního rozvoje.

Pro řešení si MAS vytyčila 4 základní oblasti, v rámci kterých budou v následujících letech vybírány a podpořeny nejlepší projekty:

Operační program zaměstnanost (OPZ) Celková alokace MAS Opavsko: 10,6 milionu Kč		Alokace v Kč
01	Sociální služby a sociální začleňování Podpora je zaměřena na poskytování vybraných sociálních služeb v souladu se zákonem 108/2006 Sb. s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení. Podpořit bude možno také komunitní centra a centra komunitní sociální práce. Podpora je zaměřena také na činnosti v rámci sociálního začleňování nad/mimo rámec zákona o sociálních službách, jako např. aktivity zaměřené na podporu neformální a sdílené péče.	2 650 000
02	Zaměstnanost Podpora bude zaměřena na aktivity zvyšující uplatnitelnost osob ohrožených sociálním vyloučením na trhu práce, rekvalifikaci a další profesní vzdělávání, zprostředkování zaměstnání, podporu flexibilních forem zaměstnání, vytváření nových pracovních míst, spolupráci lokálních partnerů na trhu práce, zahájení podnikatelské činnosti a jiné.	2 650 000
03	Sociální podnikání Podporovány budou náklady na pracovní místa, rekvalifikace, pracovní poradenství podniků. Podpora bude zaměřena na vznik a rozvoj (rozšíření kapacity) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání, tzn. podniků, které zaměstnávají min. 30% zaměstnanců ze znevýhodněných skupin, a případný zisk je v min. výši 51% použit na rozvoj sociálního podniku. Podpořit bude možno jak integrační, tak environmentální sociální podniky. Pozn.: Podporu na realizaci investičního rozvoje sociálního podniku bude možno získat z kapitoly IROP (viz výše).	2 650 000
04	Prorodinná opatření Podpora bude zaměřena na projekty, které zlepší situaci žen na trhu práce, zejména z ohrožených skupin (ženy po mateřské a rodičovské, pečující ženy či ženy ve starším věku), projekty, které pomohou odstranit bariéry kariérního postupu žen či jejich přístupu k zaměstnání, např. podporou zvyšování využívání flexibilních forem práce, podporou sladování pracovního, soukromého a rodinného života, snížením diskriminace žen na trhu práce. Podporované aktivity: A) Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin pro děti mladšího školního věku. B) Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost • Vznik, transformace a provoz dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině (transformací je myšlen příspěvek na úpravy zařízení, aby vyhovovalo podmínkám zákona č. 247/2014 Sb.) • Podpora živností volných a vázaných dle živnostenského zákona C) Individuální péče o děti • Vzdělávání chův (podpora zejména akreditovaných rekvalifikací) • Příprava a realizace dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání (vykonání zkoušky) • Podpora pracovního uplatnění	2 650 000

Míra podpory: 85 až 100% dle typu příjemce.

K výše jmenovaným aktivitám hledáme realizátory zajímavých a inovativních projektů = registrované poskytovatele sociálních služeb, obce, svazky obcí, sociální podniky, školy a školská zařízení, neziskové organizace, vzdělávací a poradenské instituce, které se s pomocí dotační podpory budou podílet na zvýšení zaměstnanosti, rozvoji podnikání se sociálními aspekty, zlepšování sociálních služeb, sociálního začleňování či zlepšení situace žen na trhu práce.

Malý LEADER pro Opavsko

Ohlédnutí za rokem 2015

Program Malý LEADER pro Opavsko je vlastní aktivitou partnerství Místní akční skupiny Opavsko, je financován členskými obcemi MAS Opavsko. Cílem programu je oslovit veřejnost, seznámit žadatele s možností získávat v letech 2014 – 2020 prostředky na svou činnost a na rozvoj regionu metodou LEADER prostřednictvím MAS Opavsko a napomoci k realizaci cílů stanovených Strategií rozvoje území MAS Opavsko (MISTR).

V roce 2015 byl program Malý LEADER pro Opavsko 2015 vyhlášen podruhé a mezi žadateli z řad dobrovolných spolků, sdružení dobrovolných hasičů, základních a mateřských škol, obcí a dalších spolků, se těšil velké oblibě, zejména pro svou jednoduchou administraci. Cílem programu v roce 2015 bylo podpořit realizaci záměrů, které přináší inovace a úspory, ožívují a připomínají tradice, místní produkty, spolupráci a rozvoj území.

Z celkové alokace 363 800 Kč bylo vyčerpáno 279 770 Kč (77%). Celkem bylo přijato 67 žádostí z 33 obcí. Nejčastěji jste nakupovali sportovní vybavení, kostýmy pro pěvecké sbory, táborové vybavení, výtvarné potřeby pro dětské dílny, ozvučovací techniku pro kulturní akce, pamětní medaile. Financována byla také propagace uspořádané akce (plakáty, občerstvení a odměny pro vítěze), kurz šití a účastnické poplatky, doprava a ubytování.

Malý LEADER pro Opavsko v roce 2016

Informace pro příjemce

Na co mohou být dotační prostředky použity

V roce 2016 zaměříme program Malý LEADER na čtyři témata z celkových deseti témat, kterým se věnujeme jako Opavsko v rámci Národní sítě zdravých měst ČR. Nástrojem, který přitom používáme, je Místní agenda 21 (MA 21), viz také <http://zdravamesta.cz>. Tento nástroj nám umožňuje inspirovat se u podobně uvažujících lidí a obcí a naopak našimi zkušenostmi pomáhat ostatním.

Vybranými tématy pro Malý LEADER jsou:

- Životní prostředí
- Zdraví obyvatel
- Kultura, sport a volný čas
- Sociální prostředí

Podrobnější přehled konkrétních aktivit v rámci těchto témat je možno nalézt

na webu: dobrapraxe.cz.

Podporujeme zajímavé projekty, aktivity, jednorázové i dlouhodobé záměry přinášející inovace, úspory, podporující tradice, místní produkty, spolupráci a rozvoj území. Podpořené aktivity musí být v souladu se Strategií rozvoje území MAS Opavsko na období 2014 – 2020 (MISTR). Jednotlivé myšlenky a priority Strategie naleznete na: www.masopavsko.cz/strategie-2014/

Cíl 1: „Zdravý a spokojený život“

„Rozvoj aktivit pro děti a mládež, seniory, mladé rodiny a ostatní občany“

Příklady možných aktivit:

- Kultura, sport, volnočasové aktivity – podpora tradičních i nových akcí, podpora obecní i regionální pospolitosti a tradic, folklór, hudba, ochotnické divadlo, sportovní utkání, ligy, festivaly,

výstavy, kroužky, spolky, zájmové činnosti-hasiči, myslivci, místní, meziobecní a regionální akce. Činnost školních parlamentů, občanských fór, zapojování veřejnosti do rozhodování na místní a regionální úrovni.

„Snižování rizik spojených se závislostmi - kouřením, alkoholismem, drogami, gamblerským aj.“

Příklady možných aktivit:

- Prezentace negativních efektů kouření, nadměrné spotřeby alkoholu, užívání drog a hazardních her, realizace kampaní, spolupráce se zdravotnickými i neziskovými organizacemi
- Rozšíření nabídky alternativních aktivit, především sportovních a kulturních aktivit – sportovní turnaje, soutěže v deskových hrách, geocaching, nordic walking, apod.

Malý LEADER Stanování s JSDHO Hrabství

Třídenní stanování dostali mladí hasiči z Hrabství jako odměnu za svou celoroční práci. Přípraveny pro ně byly hry a soutěže s hasičskou tematikou, poznávání dopravních značek, orientace na křižovatkách a mimo jiné také táborová olympiáda.

„Moderní, aktivní a zdravý životní styl, zlepšení tělesného i duševního zdraví populace a udržitelná spotřeba“

Příklady možných aktivit:

- Podpora příklonu k modernímu zdravému životnímu stylu, omezování zdravotních rizik pohybem, sportem, omezováním stresových faktorů, organizací propagačních akcí, osvětou a poradenstvím
- Zvyšování nabídky zdravých a bezpečných potravin, podpora zdravé výživy, propagace bezpečných a nezávadných výrobků, omezování dopadů spotřeby na zdraví i prostředí, realizace osvětových a propagačních akcí
- Programy zdravotní prevence v oblasti srdečních a cévních chorob, rakoviny, prevence úrazů, ochrana duševního zdraví s cílem prodloužení délky života a délky života ve zdraví, osvěta, poradenství. Příklady podporovaných akcí: Dny bez úrazů, Dny zdraví, Den bez tabáku, Dny prevence proto jednotlivým typům onemocnění a chorob (onemocnění srdce, cév, duševní onemocnění, apod.)
- Spolupráce zdravotních institucí (lékaři, pojišťovny, Státní zdravotní ústav, hygienici) s veřejnou správou, podnikateli i občanským sektorem. Propagace nových léčebných metod a prevence.

Cíl 2: „Péče o vodu“

„Ochrana a obnova studánek, menších potoků, rybníků a všeho, co se týká vody v krajině“

Příklady možných aktivit:

- Obnova studánek a pramenů, ochrana mokřadů
- Malé osvětové a výchovné projekty k významu vody v krajině
- Malé projekty zaměřené na kvalitu vody a prevenci jejího znečišťování

- Malé projekty zaměřené na negativní projevy sucha a prevenci před suchem

„Úspory vody a hospodaření s dešťovou vodou“

Příklady možných aktivit:

- Hospodaření se srážkovými vodami – využití dešťové vody ze střech a zpevněných ploch a jejich další využití
- Opatření na úspory vody na vodovodech, toaletách, zahradách a jiných veřejných plochách

Cíl 3: „Péče o přírodu a krajinu“

„Ochrana živé i neživé přírody“

Příklady některých aktivit naplňujících opatření:

- Podpora různých druhů zvířat, ptáků, hmyzu (včel, čmeláků, apod.) a jejich zachování v naší krajině
- Péče o vzácné druhy a jejich stanoviště, včetně obnovy a tvorby těchto stanovišť
- Péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba, zvyšování nabídky hnízdních nebo potravních zdrojů a rizikové technické prvky (např. skleněné stěny nebo staré jímký) zabezpečovat proti zraňování či úhynu živočichů
- Hubení křídlatky a jiných cizorodých a nebezpečných rostlin

„Péče o krajinu a její vzhled, péče o sady a aleje, ale i jiné prvky rozptýlené zeleně - remízky, meze“

Příklady některých aktivit naplňujících opatření:

- Výsadba stromů, keřů, alejí a sadů
- Péče o sady, aleje, remízky a meze
- Mapování nových pozemků pro zakládání nových krajinných prvků

Cíl 4: „Lepší životní prostředí v obcích a městech“

„Zlepšení stavu veřejné zeleně v obcích“

Příklady některých aktivit:

- Výsadba stromů, keřů, alejí a sadů
- Květinové záhony, květinová výzdoba oken a balkonů
- Užitékové zahrady, společné pěstování ovoce a zeleniny
- Posílení více druhů žijících v sídlech – stavba budek pro ptáky, pro netopýry, apod.

Kdo může žádat o peníze?

Jakýkoli subjekt, skupina občanů, spolek, obec, podnikatel, nezisková organizace, církev aj., ať již má právní subjektivitu či nikoli (nemusí mít ani vlastní IČ).

Podmínky pro přidělení podpory

- Příjem žádostí je průběžný, od 1. 2. 2016 do 30. 11. 2016, žádost je však třeba podat minimálně 21 dní před datem konání uvažované aktivity.
- Podmínkou přidělení dotace je tzv. **Komunitní projednání záměru** viz návod (vysvětlení principů metody LEADER a komunitního plánování naleznete na www.masopavsko.cz)
- Je potřeba získat **souhlas obce** (tj. podpis starosty obce).
- Aktivita musí přispět k **propagaci MAS Opavsko a metody LEADER**, musí být v **souladu s cíli Strategie místního rozvoje MAS Opavsko na roky 2014+**
- Záměr musí být **realizován na území členské obce MAS Opavsko** a obec musí mít zaplacený členský příspěvek MAS v daném roce.
- Maximální výše dotace na jednu aktivitu je **5.000,- Kč** (vč. DPH), celkem může být na území obce čerpáno maximálně do výše 33% ročního členského příspěvku dané obce - tabulka alokace jednot-

Malý LEADER Kurz šití Stěbořice

Mladé maminky ze Stěbořic si na Kurzu tvůrčího šití pod vedením ochotné lektorky vyrobily domácí kalhoty, zástěry, čepice pro děti i nákrčníky. Nádavkem ušily pro obec bílé ubrusy na společenské akce. Kurz se setkal s velkým ohlaselem a pravděpodobně bude pokračovat.

Malý LEADER Keramika Staré Těchanovice

Keramická setkání ve Starých Těchanovicích už zhruba rok pomáhají odbourávat stres a rozvíjet fantazii při tvořivé činnosti, navíc dochází k mezi-generačním setkáním, která podporují život komunity v obci.

livých obcí je na <http://www.masopavsko.cz/mas-opavsko/>

- Je možno realizovat aktivitu / akci na území více obcí. Je možno sčítat alokace dotací za jednotlivé obce, ovšem jen do výše max. 5000 Kč/ akci. Při zapojení více obcí, je nutno získat souhlas všech starostů zapojených obcí.
- Rozhodovací orgán MAS Opavsko si vyhrazuje právo podanou žádost odmítnout.
- Na podporu není právní nárok.

Podání žádosti:

- Vyplněný formulář žádosti je možno zaslat e-mailem na adresu: rehacek@masopavsko.cz
- Do e-mailu je třeba přiložit vyplněný soubor formuláře žádosti (název_projektu.docx) a naskenovanou žádost podepsanou zástupcem žadatele a starostou obce.
- Žádost je možno podat také osobně nebo poštou na adresu: MAS Opavsko, K. H. Borovského 41, 747 41 Hradec nad Moravicí.
- Nezapomeňte přiložit doklad (zápis, prohlášení, aj. dokument), že záměr / aktivita vznikla na podnět občanů, spolků, veřejnosti, podnikatelů a byla komunitně (veřejně) projednána.
- Žádost je platná jen s podpisem starosty obce, na jejímž území je realizována.
- O přijetí žádosti budete informováni e-mailem (nezapomeňte uvést kontaktní e-mailovou adresu).

Realizace akce:

- Při přípravě a v průběhu realizace projektu/aktivity uveďte MAS Opavsko jako donátora (stačí umístit zmínku a logo MAS Opavsko na případné plakáty, po-

zvánky, web apod.). Logo MAS Opavsko naleznete na stránkách <http://www.masopavsko.cz/mas-opavsko/>

- Veškeré pozitivní zmínky o MAS Opavsko nám pomáhají zlepšovat naši práci a získávat další prostředky pro náš region.
- Informujte nás včas o datu a místě realizace aktivity, v případě větší akce pro veřejnost také o velikosti a cílové skupině vaší aktivity. V případě potřeby můžeme s Vámi ještě dále organizačně a propagačně spolupracovat.
- Pokud se v průběhu příprav vyskytnou okolnosti, které si vyžádají změny v projektu / aktivitě, sdělte nám to neprodleně (stačí e-mailem). Častým důvodem změny jsou události, které znemožňují realizaci projektu v původní podobě nebo naopak umožňují realizovat výhodnější, efektivnější variantu. Může se také stát, že potřebujete změnit termín nebo místo aktivity. Podmínkou provedení změny je, že je v duchu původního projektu. Změnu je třeba nahlásit předem (stačí e-mailem).
- Pořídte alespoň základní fotodokumentaci z akce. Účelem fotografií není pouze dokumentovat realizaci projektu, nejlepších fotografií využíváme také k propagaci vaší obce, spolkové či jiné činnosti, k propagaci našeho regionu. Mnohem více, než statické fotografie míst «před» a «po», proto uvitáme obrázky, které dokumentují dění, jsou srozumitelné a zajímavé i pro nezúčastněné diváky. Pošlete, prosím, nejlépe deset fotografií v dostatečné kvalitě (300 DPI), na CD nebo na USB paměti nebo pošlete např. přes www.uschovna.cz, disk google, apod.

Po realizaci akce:

- Proplacení nákladů do výše dotace bude provedeno na základě vystavené faktury nebo doručeného účetního dokladu (paragonu) vztahujícího se prokazatelně k realizaci uvedené aktivity a v souladu s popisovanou aktivitou.
- Doklad bude potřeba doručit poštou nebo osobně do kanceláře MAS Opavsko, Karla Havlíčka Borovského 41, 747 41 Hradec nad Moravicí. Nelze proplatit kopii dokladu.
- Předložený účetní doklad (faktura, paragon), bude následně do 21 dní proplacen na bankovní účet žadatele nebo po předchozí domluvě vyplacen v pokladně MAS.
- Společně s fakturou nebo účetním dokladem doručte také fotodokumentaci z aktivity a krátkou stručnou zprávu (článek) o průběhu akce. Zajímavé články otiskneme ve zpravodaji MAS Opavsko.

„Doporučujeme předem projednat záměr s manažerem programu Malý Leader. V případě většího množství žádostí v dané obci se vybírají ty žádosti, které byly podány na MAS Opavsko nejdříve. Projednávaný záměr je vnímán jako podaný, ale s formálními chybami. Žádosti s formálními chybami musí být opraveny, což znamená i znovu podepsány starostou obce! Pokud však není, v manažerem stanovené lhůtě, žádost přepracována, je tato vyřazena a je nahrazena žádostí podanou později.“

Příjem žádostí:

- Ing. Jakub Řeháček**, manažer programu Malý LEADER pro Opavsko,
- e-mail: rehacek@masopavsko.cz
 - tel.: 725 989 819

DECENTRALIZACE:

Děkujeme, ale už není třeba řídit všechno z centra

Češi nadávali na vládu vždycky, nejspíš od chvíle, kdy tu nějaká vláda vznikla. Ovšem nikdy předtím v dějinách jsme ke své kritice neměli tolik podkladů a informací, jako dnes. Díky internetu, sociálním sítím, televizi, rozhlasu i tisku jsme každý jeden bezprostředním účastníkem událostí, máme k dispozici stejné podklady i stejné vzdělání, jako politici a úředníci vlády. Ale navíc, jsme blíž konkrétním problémům, a to, co centrální úřady řeší na podkladu zprostředkovaných informací, známe z bezprostřední vlastní zkušenosti, jsou to naše vlastní trable.

A i když jsme malá země, přece jen co obec, to trochu jiné podmínky a jiné problémy – a přesto nám vláda ordinuje stejné zákony, vyhlášky, normy i dotační tituly. Jistě jsou oblasti, které zůstanou ve výsostném hájemitví centrální vlády – zahraniční politika, obrana, vrcholná reprezentace státu. Téměř ve všech ostatních oblastech bychom měli neustále testovat, zda by se věci z místa nedaly řešit lépe. Takový princip, ve kterém se kompetence k vládnutí ponechává na té úrovni, která zde působí nejlépe – dává nejkvalitnější řešení při nejmenších nákladech, se nazývá subsidiarita. Centrum zde udává principy a strategické cíle, kterých má být dosaženo, místní aktéři stanovují způsoby a cesty, kterými těchto cílů bude dosaženo. Pokud se vláda bude snažit řídit všechno a předepisovat detaily řešení, zůstane systém veřejné správy drahý, pomalý a bez pokroku ve zvyšování kvality. Obce potřebují prostor pro volbu vlastních způsobů provedení, pro vlastní iniciativu. Také ale budou muset převzít odpovědnost za řešení v oblastech, jichž se ujmou, ale tuto odpovědnost už často před svými občany stejně mají.

A ještě jeden, naprosto zásadní požadavek na změnu systému: jeho zjednodušení. Složitě propletené zákonů a norem pro řízení společnosti nefungují, většinu energie spotřebují samy pro svůj volnoběh, bez užítka navenek, už se v nich nevyznají ani právníci, jak se v nich má vyznat občan, živnostník, starosta. Když stát nebude chtít řídit

všechno, nebude potřebovat tak složitý legislativní propletenec.

Decentralizace je trend. Prosazuje se v dopravě, informatice, průmyslu, ale také v obraně a bezpečnosti. Decentralizovaná řešení jsou často levnější a většinou bezpečnější, proto se využívají při zvyšování infrastruktury a techniky proti haváriím a katastrofám (zálohování systémů, menší zranitelnost). Pro decentralizaci nabízí věda a průmysl osvědčené aplikace a technologie, technické vědy již dávno rozeznaly její výhody – na rozdíl od veřejných politik. Také přírodní vědy oceňují decentralizaci, ostatně přírodní svět vždy poskytoval vzory a paralely pro svět lidský – zde např. škodlivost monokultur, ve kterých se snáze šíří choroby a vady. Zásadní přínos pro decentralizaci má prudký rozvoj internetu a technologií na něm založených. Celkově je decentralizace v naprosté shodě jak s principy udržitelného rozvoje, tak v souladu s venkovskými tradicemi svépomoci a regionality.

Příklady decentralizovaných řešení v různých oblastech života:

Sociální služby – hlavním požadavkem bude kvalita, lidskost a užitečnost, a právě proto bude účinnější podporovat péči poskytovanou rodinou, sousedy či obcí, a teprve pak zapojit stát. Centrálně jsou určovány standardy, samotná služba je oddělená od institucí, polidštěna přiblížením člověka k člověku. Obrovskou výhodou je poskytování péče doma, v místě bydliště nebo nedaleko od něj. Z ekonomického hlediska je výhodné, že vydané prostředky podporují místní ekonomiku a tvoří pracovní místa.

Vzdělávání dětí a mládeže - mo-

derní techniky vzdělávání, jako jsou například nanouniversity nebo Khanova akademie, jsou v zásadě vždy založeny na decentralizovaném přístupu, působení v přirozeném prostředí komunit-obce. Osnovy jsou přizpůsobené místním podmínkám a potřebám, například se větší prostor věnuje přírodě, historii či kultuře obce a regionu. Tak se podporuje vztah dětí a obce, nepodporuje se zbytečné a předčasné dojíždění dětí z obce, omezují se výchovné i vzdělávací problémy a propojují se aktivity školní a volnočasové. Pro místní veřejnou správu je důležité i využití školních budov a vybavení.

Vzdělávání dospělých - témata podle potřeb a zájmu občanů, také podle specifických zájmů a potřeb obce, ve známém prostředí ve společnosti známých a sousedů, propojení dospělých s dětmi ve společném zájmu o vzdělání a informace. Opět využití školních budov a zařízení i mimo běžnou školní výuku, zvláště při poklesu počtu dětí. Místní ekonomika a podnikání – malé a střední podniky, malá vědeckovýzkumná centra, propojená informační sítí navzájem i s velkými (i nadnárodními) firmami nemusí být vázány na centrální strategické zóny, ale mohou využívat stávající objekty, plochy, infrastrukturu i dostatek motivované pracovní síly na venkově. Místní pracovní místa jsou stabilní, stejně jako daňové výnosy pro místní veřejné rozpočty, malé firmy neodcházejí do daňových a legislativních rájů. Pro zaměstnance je důležitá časová úspora v dojíždění do zaměstnání, pro celou obec je výhodná hmotná i finanční podpora obecního a spolkového života, kapacita podniků v technice, vybavení i lidech je zásadní pro zvládání krizí a katastrof. Pro rozvoj decentralizované ekonomiky by bylo vhodné dát obcím do ruky více nástrojů, včetně daňových.

Jednoduchou domovní kořenovou čistírnu odpadních vod lze postavit i svépomocí

Infrastruktura – doprava, zásobování vodou, čištění odpadních vod, zpracování komunálních odpadů, energetika, informační sítě, varovné a bezpečnostní systémy, tady se všude rozšiřuje decentralizace v reakci na technologický pokrok i na odpor proti odlivu financí nadnárodními firmami, ale také s ohledem na bezpečnostní rizika a požadavky na pružnou odolnost infrastruktury proti přírodním i jiným katastrofám (Resilience). Decentralizovaná řešení jsou často levnější – investičně i provozně, výrazně omezují plošné výpadky typu „black-out“, protože vždycky alespoň něco funguje. Běžné je využívání místních zdrojů energie (dřevo, slunce, vítr), vody (studny, nádrže, řeky), potravin, surovin, postupů a znalostí, místních expertů, opravárenských a provozních kapacit.

Příkladem může být decentralizované čištění odpadních vod pomocí domovních ČOV v obcích jako alternativa k systému splaškové kanalizace a centrální ČOV:

- místo kanalizace a velké ČOV se vybuduje řada malých domovních ČOV s nádrží na vyčištěnou vodu u každého domu a objektu v obci
- investiční náklad 1/3 oproti centrálním ČOV (do 30 tis. Kč/EO oproti až 110 tis. Kč/EO u centrální ČOV)
- domovní ČOV obec zafinancuje občanům levněji, než kolik by jí stálo kofinancování centrální ČOV
- možnost rozložit investice na delší období, s tím spojené omezení rizik sankcí, pokut, dotačních chyb
- provoz sítě ČOV je možno monitorovat internetem, přehled o provozu stejný jako u centrální ČOV
- náklady na provoz i opravy nesou občané, osobní odpovědnost místo kolektivní neodpovědnosti
- možnost využít vyčištěnou vodu ihned u RD pro udržování zahrad a sadů, případně jako užitkovou vodu pro úsporu pitné vody je klíčová výhoda v podmínkách klimatické změny a hrozícího sucha
- pokud bude mít stát zájem, může decentralizované domovní ČOV financovat naprosto stejným systémem, jaký používá dnes u tzv. Kotlíkových dotací – cca 80% dotace na investici v soukromém majetku občanů

Energetika – málokde je v dnešní době slovo decentralizace používáno tak často, jako v energetice. Technologický pokrok nám umožnil využívat energii, kterou jsme obklopeni ve svém přirozeném

prostředí, bez závislosti monopolních dodavatelích, bez nutnosti nakupovat energetické suroviny od totalitních režimů, bez dopadů na životní prostředí a klima planety. Decentralizovaná energetika je zabezpečena před výpadky, nestává se cílem teroristických útoků a nezpůsobuje průmyslové havárie ohrožující území celých států, navíc výnosy a úspory zůstávají v regionu, stejně tak jako dovednosti a zkušenosti. Technologie mohou být vždy přizpůsobeny místním podmínkám: od kotlů na dřevní štěpku či peletky přes fotovoltaické elektrárny s bateriovým zálohováním na střechách až po obecní větrné elektrárny.

Udržitelná mobilita – pokud chceme žít na venkově, decentralizovaně, v síti vzájemně komunikujících a propojených sídel, a jako jejich obyvatelé chceme využívat i vybavenost, pracovní příležitosti, školy, kulturní a zdravotní zařízení měst, potřebujeme dopravu. Ne všichni mají vlastní auto (děti a mládež, senioři), proto je třeba vedle individuální podpory i veřejnou dopravu, vždy s ohledem na udržitelnost i sociální dostupnost. Dnešní technologie nabízí různé varianty pohonu – stlačený zemní plyn, elektrotraktory od elektrokol přes elektroskútry až po elektroauta (včetně komunální techniky) či elektrobusey. Místo málo využitých pevně stanovených tras a časů různé formy obsluhy území jako jsou seniortaxi, HalloBus, ToulavýBus jako sociální podnik pro jízdy z malých obcí do zaměstnání, do školy, k lékaři či za kulturou. Doprava je oblast s velkými příležitostmi pro decentralizaci.

Obecní vybavenost – na příkladu knihoven propojených do sítí s možností vypůjčit si jakoukoliv knihu s dodáním až do místní pobočky lze ukázat, jaké možnosti nabízí propojení tradiční instituce s moderní technologií. Jiným příkladem je využití kulturních domů jako živých komunitních center se senior kluby, se sdíleným vybavením, komunitními kuchyněmi, klubovny apod. Dokonce i řada televizních stanic již dnes funguje na regionálním decentralizovaném principu.

Bez jednotek SDH by integrovaný záchranný systém neplnil všechny své funkce

Bezpečnostní a obranné systémy

– vedle kamerových a bezpečnostních systémů k ochraně majetku a pořádku na veřejných prostranstvích se v posledních letech šíří lokální výstražné a srážkoměrné systémy pro protipovodňovou ochranu obcí. Naopak tradiční je role dobrovolných jednotek požární ochrany, bez kterých by integrovaný záchranný systém nebyl schopen plnit všechny své funkce. V souvislosti s vývojem bezpečnostní situace v regionech na hranicích EU se stále více hovoří o využití dobrovolných ozbrojených jednotek územní obrany, tak jak jsou známy např. ze Švýcarska.

Mezinárodní spolupráce

– i v tomto tradičním hájemství státu lze aplikovat decentralizovaný model spolupráce obcí, spolků, podnikatelů, ale i mikroregionů, euroregionů či MAS napříč hranicemi, především se sousedními národy. Taková vzájemně výhodná součinnost na místní a regionální úrovni je pružnější a méně zatížená formalismem než tradiční diplomacie.

Na závěr lze tedy konstatovat, že pokud hovoříme o decentralizaci, nemyslíme tím obrát k vypjatému individualismu, naopak: dobrovolná spolupráce, sdružování na základě vzájemné výhodnosti a vyšší efektivity, delegování pravomocí na takovou úroveň, kde je jejich použití nejvýhodnější. Systém „Jedna země, různé modely“ by mohl ukázat výhody a nevýhody různých řešení i omezení rizik korupce. I proto je možno očekávat odpor byrokratů a monopolistů, projevovaný centralizačními procesy v legislativě, preferencí velkých projektů, ignorováním požadavků zdola a popíráním zkušeností praxe... Je na nás všech je zvolit si správně.

Jiří Krist, předseda MAS Opavsko

Co se děje v mikroregionech?

Členy Místní akční skupiny Opavsko jsou také mikroregiony. Na našem území se najdeme celkem čtyři. Mikroregion Hvozdnice, Mikroregion Opavsko severozápad, Mikroregion Matice Slezská a Venkovský mikroregion Moravice. Představitelé jednotlivých mikroregionů se s námi podělili o několik postřehů ze života v mikroregionech.

Oblíbený Hvozdnický expres dorazil do stanice Jakartovice

Venkovský mikroregion Moravice

■ **Venkovský mikroregion Moravice uspořádal na konci loňského roku společenskou akci, jejímž cílem bylo neformálně seznámit představitele obcí a institucí, které na jejich území působí. Jak tento nápad vznikl? Na tuto i další otázky odpovídá předseda mikroregionu Patrik Schramm.**

Byla to první akce za historii mikroregionu, protože ten mikroregion dle mého názoru spal oproti jiným mikroregionům (např. Sdružení obcí Hlučinska) a víceméně jsme se scházeli dvakrát do roka na schůzi starostů, dali jsme si chlebiček, kávu a bylo to všechno. Toto byl takový snad nový začátek. Jakési vyvrcholení tříleté snahy. Za poslední roky se obměnilo i pár starostů ve vedení a stále jsme se bavili o tom, že chceme něco udělat. Nejprve se nabídly Větrkovice, a společně se starostou z Březové a se mnou jsme to nějak dali dohromady. Nejhorší bylo ty obce přemluvit k účasti. Ze 16 obcí nás bylo 11, tři se omluvily, dvě nezareagovaly vůbec, ale to je takový problém naší komunikace, to máme stále. Ale to že se nás sešlo 100, to bylo super.

■ **Myslíte, že 100 je na začátek málo?**

No, málo... čekal jsem to horší, ale mohlo to být i lepší :o)) Tak si to přeje do budoucna.

■ **Když jste zmínil, že mikroregion „spal“, znamená to, že se začíná probouzet? Že se podařilo najít společnou řeč, cestu, jak by se měl mikroregion rozvíjet, kudy se bude ubírat?**

No, spal, možná jsem to špatně řekl, aby to nevypadalo, že tam přišel Schramm a změnilo se to (smích). Ale začali jsme čerpat dotace. Tři roky už čerpáme dota-

ci na projektového manažera z Moravskoslezského kraje, je to Ing. Jiří Knopp, který se stará obcím o dotace. Z kraje jsme dále využili dotaci na turistická značení. Máme po celém mikroregionu bílé altány, to vidí každý – bílá značení, která dělal pan Lumír Moučka, je tam už i odkaz na Krajinu břidlice, což je super. Krajina břidlice je dalším takovým projektem, který sice není projektem mikroregionu, ale zahrnuje v sobě 6 obcí mikroregionu, spojil je a je to skvělý nápad, kdy si konečně nekope každý jen na svém písečku a začalo se něco dít. Učíme se spolupracovat, tak bych to řekl. Protože spolupráce je základ každé lidské činnosti. A hlavně my velcí – Vítkov (ORP) a Budišov, jako druhé největší město, jsme tady pro ty obce, abychom jim pomáhali. Náš mikroregion je takový specifický – jsme tady obce od 150 obyvatel až po Vítkov. Takže potřeby těch obcí jsou jiné, jsou tam neuvolnění starostové, z toho vyplývají problémy, domluvit se, každá ta obec řeší něco úplně jiného. Jsme také dost členití, roztažení prakticky až k Opavě – na území obcí Branka a Raduň. Není to úplně jednoduché, ale myslím si, že se to povedlo. Hlavně, že ta chuť tu je.

■ **Projektů, do kterých jste se jako mikroregion zapojili, bylo ale více.**

Ano, dalším velice zajímavým projektem byl projekt Meziobecní spolupráce, do kterého jsme se zapojili společně jako obce venkovského mikroregionu Moravice. Byl to projekt Svazu měst a obcí, díky němuž jsme tady zaměstnali tři pracovníky na plný úvazek na rok a půl. Máme vytvořené analýzy v oblastech školství, nakládání s odpady, sociálních služeb a jako volitelné téma jsme měli cestovní ruch. Potom ještě projekt pokračoval půl roku, tak tam jsme si vybrali téma administrativní podpora malých obcí. Protože obzvláště starostové malých obcí upozorňovali, že toto by bylo pro ně nosné téma. Mají problémy s bytovou komisí, řeší přestupky a podobně, což při zaměstnání jde velmi obtížně. To je projekt,

který už skončil. Bohužel s těmi pracovníky jsme se museli rozloučit, myslím, že jsme si vychovali solidní tým. Nicméně projekt by měl pokračovat, Svaz měst a obcí píše projekt na Centra sdílených služeb, takže bychom v březnu měli vědět. Žádost jsme si dali, tak uvidíme, jak se to bude vyvíjet.

■ **Neustále skloňujeme slovo spolupráce. Co je podle vás na spolupráci nejobtížnější?**

Nejtěžší... za sebe můžu říci, že vůbec nejtěžší je naučit se spolupracovat. Ne že bychom to neuměli, možná nechtěli... nebyla vůle, důvěra... díky realizaci těch projektů jsme se začali více scházet, starostové viděli aktivitu nás všech, začali se zapojovat ostatní. Asi viděli, že to má smysl a že ta spolupráce k něčemu je. I když té obci zrovna mikroregion nespraví cestu, která ji nejvíce tlačí, ale je to věc, kde si ta malá obec může přihřát svoji polívičku, když to zaštití ti velcí. To si myslím, že to je ono. I projekt manažera mikroregionu doplácí podle poměru obyvatel města Budišova a Vítkova, kteří ho skoro nevyužíváme, ale to jsme tak chtěli, aby ty malé obce z toho měly co nejvíc. Aby využívaly ty služby, protože my na to jakýsi aparát máme, bohužel ty malé obce s jedním člověkem nemají.

■ **Spolupráce je tedy nastartovaná. Dalo by se říci, že právě častější setkávání starostů obcí ukázalo některé společné problémy, a že si můžete vzájemně pomoci a inspirovat se?**

Určitě to je pravda. I ti starostové se poznají blíž, nejsou si cizí. Ta spolupráce je lepší. Samozřejmě, když jsme realizovali projekt Budišov – Raduň venkovská prostranství, tak v tu chvíli jsem byl v Raduni za půl roku skoro každý týden a ty vztahy se prohloubí a je to jiné. Ostatní obce pak vidí, že něco jde a nejsou jen negativističtí. Samozřejmě tady máme také obec Nové Lublice, která řeší problémy z minula, dlouho, tam to je třeba těžší, ale když můžou, tak se taky zapojí.

■ Kdybyste měl jmenovat problémy, kterým byste se chtěli jako mikroregion věnovat?

Co mohu říci za sebe, tak je to problém nezaměstnanosti. Ten se týká většiny obcí, ale taky ne všech – Březová, Raduň – tam vím, že problémy skoro nejsou. To je právě to, jak jsme odlišní. Pro nás je ale nezaměstnanost problém. A to si přiznám, že asi není v silách mikroregionu, ani na obcích nevíme co s tím dělat. Ale vnímáme to jako problém tady té naší části od Vítkova po Budišov, že máme stále více sociálně slabých občanů, což taky není milé. Dohodli jsme se teď s Vítkovem na spolupráci s Agenturou pro sociální začleňování, což je také úspěch, že se Vítkov s Budišovem se dali dohromady a chtějí něco řešit. Školství, to je další problém. Odcházejí nám mladí lidé, to je problém celého kraje, nedostatek práce, nezaměstnanost, infrastruktura...

■ Vy jste jako území navíc omezení také vojenským újezdem Libavá...

...a ještě z druhé strany máme ochranné pásmo Kružberské přehrady, k tomu pozice na konci okresu Opava, i na konci Moravskoslezského kraje, s oblibou říkáme Bohem zapomenutý kraj. Na druhou stranu krásný kraj, příroda... na jednu stranu je to omezení, ten vojenský prostor nás odřízl z jedné strany, teď dokonce armáda chce zakázat průjezd přes silnici vedoucí Libavou, takže to také nebude jednoduché. Ale za tu dobu jsme se naučili s tím žít. Je pravda, že od Olomouckého kraje jsme odříznutí. Historicky k němu máme blíž, Moravský Beroun, Dvorce máme stejně daleko jako Vítkov, ale nespoupracujeme.

■ Při zpracování analýzy projektu Mezi-obecní spolupráce byl jedním z témat cestovní ruch. Máte připravené nějaké aktivity v této oblasti na další období?

Budišov nad Budišovkou jako město je partnerem Destinačního managementu turistické oblasti Opavské Slezsko a stále tvrdím, že jsme jedna z nejpěknějších oblastí okresu Opava, co se týče přírody. Analýzy dokázaly, že tady je nejvíce přespání hned po Opavě, takže tato oblast je turisticky atraktivní. Hlavní aktivita, kterou vyvíjíme společně s Vítkovem, je projekt prodloužení stezky Střecha Evropy, která by měla pokračovat na Klokočůvku až do Budišova. Ten projekt se řešil už v roce 2010, když jsem nastupoval. Víze byla vybudovat stezku od Hranic, přes Bělotín, Budišov až po Bruntál. Vypracovala se dokumentace k územnímu rozhodnutí Odry - Budišov, po volbách starostové nevěděli, jak to bude, neměli peníze, tudíž si Odry udělaly jenom ten svůj kousek a na nás teď je dotáhnout to z vítkovského katastru až po nás. Samozřejmě je dobře, že i Březová a Svatoňovice jsou pro, což by bylo veliké plus. Ta cyklotrasa už funguje, dá se po ní jet. Ale až se to zkulturní, tak projížďka údolím Budišovky bude nádherná. Je to sice projekt Budišova nad Budišovkou, ale propojuje obce mikroregionu, a to vidím také jako důležité.

Mikroregion Hvozdnice

■ Každý z mikroregionů na území MAS Opavsko je jiný. Jejich území je jinak členité, sdružují obce různých velikostí, potýkají se s rozdílnými problémy v různých oblastech. Dalším, docela akčním mikroregionem je Mikroregion Hvozdnice. Na několik otázek odpovídá předseda mikroregionu Vladimír Chovanec.

Nevím, jestli jsme akční, ale snažíme se vyvíjet činnost. Myslím, že k úspěchům roku 2015 můžu směle započítat, že se nám podařilo domluvit se na společném zakoupení velkého party stanu, což je taková nadstavba toho, že si můžeme vylepšit akce, které v jednotlivých obcích pořádáme. V loňském roce už byl v Oticích, ve Slavkově, na dožínkách v Mikolajicích, ve Štáblovicích, takže je o něj zájem. Chceme tu službu do budoucna ještě vylepšit, možná nějakými lavičkami, tak ať co nejlépe slouží. Je to taková věc, kterou každý cítí. Samozřejmě možnost využití party stanu nabízíme i místním spolkům, takže i ony jej mohou na své akce využít.

■ Jakým směrem se bude mikroregion vyvíjet. Co chystáte v návaznosti na stávající projekty? Kam Mikroregion Hvozdnice směřuje?

Na konci prosince se sešla valná hromada, tam se o tom jednalo. Nejznámější z projektů, o kterém uvažujeme, je Hvozdnický expres. Provozovali jsme jej přes léto na zrušené trati Opava-Jakartovice, v roce 2015 jsme jej prodloužili až do Svobodných Heřmanic. Pokud to půjde, tento projekt zachováme. Práci mikroregionu bereme spíš jako vzájemnou spolupráci obcí, porady, které bychom spíš očekávali od vyšších orgánů, jak co udělat ve složitě době bujaré administrativy – asi tímto směrem se ubíráme. Zatím se nám nepodařilo udělat společnou akci, kde bychom se sešli jako vesnice dohromady ať už při kulturní nebo sportovní akci. Tam, bohužel, nenacházíme stejnou notu. Spíš každá obec má své tradiční akce, které pořádá. Sejdou se na nich sice lidé i ze sousedních vesnic, ale velkou společnou akci jsme nedělali.

■ Přesto se Vám ale povedly společné projekty.

Ano, to je druhá věc – společné stavby. V minulosti jsme společně realizovali zastávky, chodníky, komunikace, tam samozřejmě cesta společných akcí je. Teď připravujeme společnou žádost o dotaci na Protipovodňová opatření, týká se obcí Slavkov, Otice a Dolní Životice. Samozřejmě tam, kde ty možnosti jsou, a jeví se nám pro nás aktuální, tak se snažíme je využívat. Loni jsme měli ještě úspěšný program na druhé straně mikroregionu, to znamená v obcích Štáblovice, Jakartovice... realizovali jsme projekt Komposté-

ry, kde se rovněž domlouvalo více obcí dohromady.

■ Možná je to dáno i tím, že území mikroregionu je rozsáhlé – tok říčky Hvozdnice je poměrně dlouhý i proto může být ta spolupráce rozdělena.

My to dělíme na 1/46 – Opava – Olomouc a ta druhá strana směrem na Melč – Otice, štáblovice ... a nahoru. A je jasné, že ty problémy v obou oblastech jsou trochu jiné.

■ Důležitá je ale vždy spolupráce a schopnost domluvit se, daří se to u Vás?

Složitě, (úsměv). Daří se to, ale někdy je to opravdu složité. Každý má jiné možnosti. Je jasné, že jiné vazby jsou v obcích Slavkov, Otice, kde ten rozpočet umožňuje větší rozlet, a jiné možnosti například v Jezdkovicích nebo dalších obcích s menším počtem obyvatel, kde jsou samozřejmě rádi za každou korunu. A to právě chceme podporovat – tyto drobnější. Zapojit je, někdy i příspěv z pozice těch větších obcí. Například v případě propagačních materiálů jsme se snažili podělit náklady tak, aby to pro ně bylo přijatelné.

Mikroregion Opavsko severozápad

■ Jedním z velmi aktivních a výborně fungujících mikroregionů je Mikroregion Opavsko severozápad. Pár slov o práci mikroregionu a chystaných aktivitách nám řekl předseda svazku Aleš Salibor.

Je pozitivní, že jako mikroregion fungujeme už řadu let a máme několik projektů, které jsme v minulosti dokázali společně realizovat. Náš mikroregion tvoří 9 obcí, které se pravidelně scházejí, teď jsme schválili plán do budoucna. Konkrétně na příští rok, kdy bychom chtěli udělat dva projekty – jeden se týká zateplení veřejných budov, takže jsme si podali žádost na kraj na projektovou dokumentaci. Tam je velká víze toho, že bychom mohli v jednotlivých obcích zateplit budovy – obecní úřady, kulturní domy a další budovy v majetku obce. Připravujeme také projekt přeshraniční spolupráce. Tam by měla být vytvořena cyklistická trasa včetně odpočinkových laviček, info tabulí, a měla by vzniknout také mapa... na této česko-polské spolupráci teď intenzivně pracujeme. Potom bychom chtěli udělat dvě naše tradiční akce – oblíbený volejbalový turnaj, který pořádáme na víceúčelových hřištích, které jsme zbudovali také v rámci mikroregionu. To nás čeká v srpnu a máme za sebou jednu akci, což je spolupráce se školami. Děti z jednotlivých Základních škol vystoupily na společném setkání, připravily si divadelní scénky, hudební či taneční vystoupení. Byla to moc příjemná přehlídka, a chceme to příští rok zopakovat v jiné obci.

Oživlá historie Českého Slezska, květen 2012

■ Šlo by tedy o takovou putovní aktivitu, do které by se zapojovaly různé děti...

Ano, řekli jsme si, že to bylo moc pěkné a povedlo se to, že by bylo škoda dát to k ledu, takže jsme se domluvili, a jsou zájemci – další tři obce, které by tuto akci chtěly pořádat, takže v příštím roce určitě opět proběhne.

■ Vy jste jeden z mikroregionů, kde velmi dobře funguje spolupráce a komunikace mezi obcemi, čím si to vysvětlujete?

Je to dané tím, že mikroregion provozuje svou činnost už dlouhou dobu. Jsme na sebe zvyklí, máme jen 9 obcí, což není moc. Jsme schopní pružně komunikovat, reagovat, podávat projekty. Je to i o vzájemné důvěře, připravenosti obcí. Nejdůležitější je shodnout se na tématech, co bychom chtěli podpořit, co bychom chtěli dělat, který směr budeme v příštích obdobích razit. A to se nám celkem daří, takže za to jsme rádi.

MIKROREGION
MATICE
SLEZSKÁ

Mikroregion Matice Slezská

■ Mikroregion Matice Slezská byl založen na sklonku roku 1999, je to docela dlouhá doba. Můžete zhodnotit či popsat, jak se mikroregion vyvíjel?

Mikroregion Matice Slezská byl ustaven podpisem smlouvy o sdružení dne 17. 12. 1999 čtrnácti obcemi. Cílem bylo rozšířit, zlepšit a prohloubit hospodářskou, kulturní a další spolupráci. Také jsme chtěli lépe koordinovat projekty v obecní a podnikatelské sféře, které se dotýkají zájmů obcí Mikroregionu Matice Slezská. V roce 2006 byla zřízena funkce projektového manažera, která je každoročně finančně podpořena v rámci dotace z rozpočtu Moravskoslezského kraje. Dá se říci, že se nám tedy daří.

■ O tom jistě svědčí také projekty nebo aktivity, které se podařilo za to období

společně realizovat. Nebylo jich málo. Můžete některé jmenovat?

Úspěšně realizovaných projektů mikroregionu od založení do současnosti bylo více. Podařilo se nám vybudovat cyklostezku v úseku Doškův mlýn – lávka přes řeku Opavu v katastru obce Mokré Lazce, která propojila Mikroregion Matice Slezská s Mikroregionem Hlučínsko. V rámci projektu Integrovaný informační systém Mikroregionu Matice Slezská byla vybudována mikroregionální počítačová síť. Dále jsme společně pořídili Digitální barevné ortofotomapy obcí v katastrální území MMS, Pasport komunikací na území MMS v intravilánech obcí, Informační systém MISYS pro mikroregion a obce Čavisov, Dolní Lhota, Kyjovice, Hlubočec, Nové Sedlice. Realizovali jsme společně projekt Cyklotrasy krajem Matice Slezské. V rámci našich společných aktivit byla zpracována studie proveditelnosti k projektu Lodí nebo raftem nivou řeky Opavy. Důležitá byla také realizace projektu „Oprava komunikací a zpevněné plochy v Mikroregionu Matice Slezská“ ve výši přes 2 mil. Kč. Do tohoto projektu se zapojily obce Čavisov, Háj ve Slezsku, Mokré Lazce, Nové Sedlice a Těškovice.

■ Některé mikroregiony se snaží organizovat vzájemná neformální setkání společenská, sportovní nebo kulturní. Máte podobnou aktivitu?

Přímo takto ne, ale v roce 2012 se podařilo společným úsilím členských obcí Kyjovice, Pustá Polom a Těškovice uskutečnit velmi výjimečnou a zajímavou kulturní akci s názvem **Oživlá historie Českého Slezska**, který přiblížil široké veřejnosti způsob života jejich předků, kteří po dlouhý úsek svého života sloužili v rakouské armádě a účastnili se mnoha významných bitev, počínaje tureckými nájezdy a konče 1. sv. válkou. V průběhu celého projektu, který trval 3 dny, se představilo společně 120 členů pěšího vojska a 15 členů jízdy na koních z klubů vojenské historie z ČR, Polska, Rakouska, Slovenska a Maďarska zabývající se obdobím napoleonských válek. Návštěvníci sledovali život těchto vojsk v dané době a v jejich vlastním prostředí v táboře. To byla velká akce. Kládeme

také důraz na informovanost obyvatel. Až do roku 2013 jsme jednou ročně vydávali pro všechny členské obce časopis Háječan s přílohou obcí Mikroregionu Matice Slezská. V roce 2011 se podařilo sjednotit webové stránky většiny obcí firmou Galileo. Vznikly i nové webové stránky mikroregionu, které jsou propojeny se stránkami členských obcí a staly se přehlednějšími a poskytují více informací.

■ Jaké má Mikroregion Matice Slezská plány? Co chystáte? Ať už to jsou projekty, spolupráce, společná setkávání, společenské, kulturní či sportovní aktivity...

Mikroregion se připravuje na nové programové období a čerpání financí z něj. Samozřejmě bude probíhat i nadále spolupráce vzájemného setkávání, vyměňování osobních zkušeností mezi obcemi. Mezi v současnosti nejdiskutovanější společný projekt patří vybudování útulku pro psy, protože problém s toulavými psy v obci tíží mnoho starostů mikroregionu.

■ Spolupráce mezi obcemi bývá velmi obtížná, protože se obce liší velikostí území, počtem obyvatel, polohou. Jak to vidíte Vy? Jde spolupráce spíše hladce nebo se potýkáte s problémy?

Komunikace mezi obcemi probíhá na velmi dobré úrovni. Vztahy mezi starosty obcí jsou pozitivní, spolupráce probíhá v přátelské atmosféře. Samozřejmě každá obec má svá specifika a své problémy, proto najít téma pro společný projekt je obtížnější, ale ne nemožné. O tom svědčí projekty, které se podařilo za dobu existence svazku obcí zrealizovat.

Na otázky odpovídala manažerka Mikroregionu Matice Slezská Ivana Janěčková.

Všem zúčastněným děkujeme za jejich čas a věříme, že v následujícím programovém období budou opět úspěšní v realizaci svých projektů, které rozvíjejí vzájemnou spolupráci mezi mikroregiony, obcemi a lidmi.

MAS Opavsko podporuje REGIONÁLNÍ VÝROBKU, SLUŽBY A ZÁŽITKY

Již více než dva roky se na regionálních trzích, jarmarcích, ve farmářských prodejnách i jinde můžete potkat s logem regionální značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt. Červená orlice odkazující na orlici slezskou symbolizuje regionální původ řemeslných i potravinářských výrobků, které jsou logem označeny. Byly vyrobeny s úctou k tradici a s ohledem na požadavky moderní doby.

Rok 2015 také znamenal rozšíření působnosti značky OPAVSKÉ SLEZSKO regionální produkt na území města Opavy a na Hlučínsko. Do nabídky se tak dostaly další zajímavé výrobky jako například kmín kořený, vitráže či svatební koláče. Certifikační komise také poprvé nově hodnotila žadatele v oblasti služeb a zážitků. Přísným hodnocením komise prošly tři stravovací zařízení, z nichž jedno poskytuje také

ubytovací služby, a čtyři zážitky. Celkem je značkou opatřeno již 54 výrobků, zážitků a služeb.

Stalo se tradicí, že pomáháme navazovat kontakty a rozvíjet partnerství mezi regionálními výrobci a pořadateli jarmarků a dalších akcí. Proto jste se s mnohými z nich mohli setkat také na farmářských trzích a slavnostech po celém regionu. Novinkou byla v loňském roce společná prezentace na Vánočních trzích města Opavy. Někteří výrobci měli vlastní stánky a výrobcům, kteří nemohli nebo nechtěli mít v pronájmu stánek po celou dobu konání trhů, nabídla MAS Opavsko možnost prezentovat a prodávat své výrobky ve společném stánku. Této možnosti využilo celkem 12 výrobců, takže stánek s regionálními produkty doslova praskal ve švech. Nabídka byla rozličná od drátovaného zboží, přes háčkové vánoční ozdoby, hadrové panenky, keramiku,

včelí med a vitráže až po kmín. Někteří výrobci se do prodeje sami aktivně zapojili, za což jim patří velký dík.

Přestože na začátku nikdo nevěděl, do čeho přesně jde, ukázalo se, že tato praxe je sice organizačně náročná, ale s průběhem trhů byli spokojeni všichni. Výrobci, prodejci i zákazníci.

Také v letošním roce pro vás připravujeme možnosti setkání s výrobci regionálních produktů. Jeden z nejbližších termínů je 7. května v Hradci nad Moravicí, kde proběhne Otevírání turistické sezóny v Opavském Slezsku. Kromě bohatého programu se chystá také jarmark regionálních výrobků a nesmíme zapomenout ani na oslavu desetiletí fungování Místní akční skupiny Opavsko.

www.regionalni-znacky.cz

Eva Vránová prezentuje své vitráže na podzimním jarmarku v Dolních Žitovicích

Změnili jsme klima, teď změňme sebe

V rámci projektu Resilience a adaptace na klimatickou změnu v regionálních strategiích brázdil v loňském roce Českou republiku a několikrát se představil také na území Místní akční skupiny Opavsko kontejner MAREK, čili Mobilní Autonomní REsiliентní Kontejner. Duchovním otcem myšlenky na vybudování tohoto soběstačného zařízení je Jiří Krist, předseda Místní akční skupiny Opavsko.

■ **Jiří, ohlédni se, prosím, zpět a poděle se s námi. Jaký byl rok s MARKEM?**

My jsme objeli republiku dokonce dvakrát. Jednou s kontejnerem MAREK, to byly krajské semináře, jeden v každém kraji, a podruhé jsem objel republiku sám, protože jsem dělal konzultace ve 25 místních akčních skupinách, dalo by se říci od Frýdku-Místku až po Tachov. A nevím, co bylo zajímavější... Pestrostí návštěvníků a témat určitě ty semináře, ale takový hlubší ponor jsme měli na MAS, kde jsme vyplňovali formulář – na základě osnovy zpracované VŠB fakultou bezpečnostního inženýrství jsem jim kladl dotazy na 11 problémů, ohrožení, které jsou v tom území. A hned ty první si vybavuju, to začínalo vedrem, pak bylo sucho, všichni to měli ještě v živé paměti a pokračovalo to námrazou, silný vítr, vichřice až po průmyslové katastrofy... bylo zajímavé sledovat, jak v různých regionech na to lidé reagují dílem různě, ale na některé věci reagovali úplně stejně.

■ **Na která témata například reagovali lidé stejně?**

Překvapivě to nebylo nějaké ohrožení, které má rychlý průběh, ale byla to degradace půdy. Na téma degradace půdy odpovídali všichni nebo drtivá většina v pětibodové škále stupněm 5 nebo 4. Všechny trápí určitě riziko, že nebudeme schopni

Mobilní výstava MAREK na Selské Hubertově jízdě v Mikolajicích

zařadit výživu národa tohoto státu. Všichni viděli jasné projevy té degradace, např. degradace půdy je způsobována i suchem a naopak to, že je půda degradovaná, vyvolává problémy sucha. Nemáme zásoby podzemních vod, voda od nás rychle odtéká, ta která je v nádržích, je kontaminována usazeninami půdy, která otekla z polí. Bylo hezké vidět, že ty problémy neexistují izolovaně, ale jsou propleteny do celého komplexu ohrožení.

■ **Jsou to spojené nádoby... nebo spíš bludný kruh?**

Bludný kruh by to byl, kdyby neexistovala cesta ven. Ale ono je to horší. My známe cesty ven. Tady jsou desítky vysokých škol, na nich jsou stovky pracovišť, tisíce moudrých lidí tam za naše veřejné peníze hledají odpovědi na ty otázky a nacházejí a dávají je na stůl. Říkají, co máme dělat, ale my to neděláme. Protože máme nějaké důvody typu: snížili bychom zisk firmy, kdybych to udělal, tak mě správná rada odvolá z pozice manažera, protože to ne-

pokládá za důležité. V zemědělském sektoru se téměř úplně ztratil pojem „sedlácká moudrost“. Schopnost vidět na několik let dopředu, čerpat ze zkušeností lidí zezadu. Ani ti malí zemědělci se dneska takhle nechovají a podléhají diktátu „musíš produkovat zisk“, „musíš být v růstu“, „musíš každý rok udělat víc, než jsi udělal vloni“. To je cesta do pekla a ta půda nám to vrátí. Ta nám to netoleruje.

■ **Téma degradace půdy tedy účastníci diskusí spíše stmelilo. Na některá témata však reagovali rozdílně. Bylo to dáno třeba určitými specifiky toho regionu, přírodními, sociálními, apod.?**

Po krátké době bylo znát, že je tam určitá pravidelnost a nějaký vzorec nastavený podle přírodních podmínek. Týká se to třeba ohrožení větrem. Tam samozřejmě patří horské oblasti, na návětrných místech jsou ohroženy víc než oblasti v podhůří, v takové mírné pahorkatině. Zdejší lidé si někdy ani nepamatovali, jak se u nich projevil ty známé epizody jako orkány Kyrill a další.

Nezbytností je filtrační pumpa

K vybavení kontejneru patří zařízení BioLite, jakási USB tepelná elektrárna

Nevybavovali si, že by tam vznikaly nějaké škody v lesích nebo třeba odnesené střechy. V protikladu k tomu, celá republika byla postižena suchem. Tam byly v určité malé výhodě naopak takové oblasti, které žijí jednodušším způsobem, např. tam domy ještě mají studny... Manažer regionu MAS a zároveň starosta řekl: „Tak u nás je situace taková ne úplně vypjatá, bez vody je teprve 50% domů.“ A na dotaz, co dělá ta druhá polovina, která vodu nemá, jsem dostal odpověď, že chodí s kýblem k té první polovině, která tu vodu ještě má. Jednak se na tom dá dokumentovat, že jakmile ten systém je jednoduchý, tak se nehroučí hned při každém výpadku, a za druhé, že žijeme v nějaké dojemné důvěře, že to za pár týdnů maximálně měsíců přejde. A vůbec si neumíme představit, ani já ani ten dotyčný, že by voda došla i té druhé polovině obyvatel vesnice, a kam by pro tu vodu chodili pak.

■ **V té souvislosti se mi vybavila kniha Duna Franka Herberta, kde hospodaření s vodou hraje významnou roli. To by ale byl katastrofický scénář.**

Tu knihu znám a napadlo nás to mnohé. Já jsem si ji koupil hned v prvním vydání. Je to silná knížka a všechno se tam točí kolem hospodaření s vodou. A slyšel jsem i v rádiu, že z té knihy někdo citoval celé pasáže, protože mají tu sílu, ten svět vyprahlé pouštní planety... a tím vůbec nechci říct, že nás to čeká. My, se toho rozhodně nedožijeme. Ale problémem nás tady v Česku není to, že by tady za 20 let byla poušť, ale problémem je, že na tu poušť se přeměňují obrovská území v subsaharské Africe a na blízkém Východě. V těch územích žijí miliony lidí a ty miliony lidí se daly na pochod. A jestli nás momentálně nějakým způsobem ohrožuje klimatická změna, tak je to tento způsob, že k nám přicházejí

lidé, kteří tady nikdy nežili, mají jiné kulturní vzorce chování a my se jich bojíme. Rozkládá to samozřejmě i naši společnost. Už to rozložilo jejich společnost, např. společnost v Sýrii je rozložena na prvočinitele, kteří spolu dílem bojují a vraždí se a velká část těch lidí utíká jinam. Když se podíváte na mapu, tak nemají kam jinam utíkat než k nám, do Evropy. My jsme jediný směr.

■ **Ted' se vrátím ke kontejneru MAREK – ten by možná mohl být určitým řešením pro starosty obcí v případě nějakých náhlých událostí ať už by to bylo sucho nebo požár nebo jiná náhlá událost.**

Mě v poslední době často napadá heslo: Doufej v nejlepší, ale připravuj se na nejhorší. To není žádný alarmismus nebo šíření poplašné zprávy, když někdo říká „budme připraveni“, máme záložní řešení, záložní zdroje. A nemusí to být vždycky klimatická katastrofa. Pro organizaci typu obecní úřad je nepříjemné, když jim vypne proud na den, protože nemůžou fungovat a musí poslat dva tři lidi domů, kteří kvůli výpadku nemůžou pracovat. V dnešní době už nejsme odsouzeni k absolutní závislosti na přítomnosti proudu v zásuvce. Existují možnosti a technologie, které nám umožňují fungovat i když ten proud v síti není, aspoň po nějakou dobu. A právě to jsme chtěli ukázat výstavou, která dohromady dělá ten kontejner MAREK. Mobilní, Autonomní, RESilientní kontejner. Slovo resilientní se překládá špatně, nejsme na něj ještě zvyklí. Ale od doby, kdy jsme psali ten projekt, tak se objevilo v tolika souvislostech a na tolika místech, že musíme být hrdí, že jsme byli jedni z prvních, kteří tímto pojmem začali operovat.

■ **Co to tedy je – resilience?**

Já jako stavař říkám, že je to pružná pevnost. Pevnost, která něčemu odolává,

A opět vychytávka: Kdo šlape, dobije si mobil

a když ten tlak pomine, tak se ty věci vrátí na své místo. To je resilience. V MARKovi máme systém zásobování elektrinou, který funguje za každých podmínek. Máme tam způsob zásobování vodou, který není závislý ani na vodovodu ani na tom, že přijedou nějaké vodárny a kanalizace a přivezou cisternu, nemusíme na to čekat. Máme možnost tu vodu zadržet a přefiltrovat. Máme tam krizový způsob přípravy stravy. Navíc ještě komunikační techniku, vysílačky, možnost udržet při životě mobilní telefon, otázka jestli by fungovala mobilní síť, samozřejmě. Toto jsme chtěli ukázat, že nemusíme klesat na mysl. My jsme neskutečně vyspělá a bohatá civilizace, která si s řadou problémů umí poradit a do budoucnosti si s nimi určitě poradí.

■ **MARKa ale musíme vnímat spíše jako jakousi ochutnávku možnosti. Asi by v případě krizového stavu nebyl schopen zásobovat celou obec vodou nebo elektrinou. Pouze zajistit to nejnужnější.**

To ani není jeho smyslem. Není v našich silách, aby si najednou všech 52 obcí naší masky, nebo obce dalších místních akčních skupin po celé republice najednou dovybavily kanceláře. Úlohou místní akční skupiny je přinášet právě takovéto pilotní ukázky. Pokud několik stovek starostů v celé republice vidělo, jak se dá jednoduše udělat zásobování kanceláře náhradním zdrojem energie, tak kdyby pár desítek z nich to realizovalo a pak to řeklo dalším, tak jsme rozpoutali něco, čehož důsledkem může za pár let být, že se tato společnost stane resilientnější. Pokud v obci budou dvě, tři budovy (obecní úřad,

Montáž malé větrné elektrárny o výkonu až 300W.

škola, kulturní dům), které nebudou vystaveny výpadkům elektřiny, tak se můžou stát útočištěm, kde se aspoň ta citlivější část obyvatel (děti, ženy, staří lidé) uchrání, ubrání. Známe to z mnoha katastrofických filmů, ty jsou úžasná škola. Ti režiséři tam vyzkoušeli snad už všechny varianty toho, co se může stát, ale my jsme si v tom praktickém životě už odvykli, mít nějakou věž, kterou měl každý hrad, do které se stáhla posádka, když bylo nejhůř, měli tam zásoby a ubránili se. A ten MAREK je ukázkou takové věže. Kdysi na obci stačil jeden bubeník a šířil informace. Kde je řečeno, že v případě nějaké týdenní krize, nějakého týdenního blackoutu, nebude stačit to, že na násvi bude fungovat jedna televize nebo jedno rádio, které udrží spojení, a lidi si je budou chodit v pravidelnou hodinu poslouchat a dozvídat se informace, tak, jak se kdysi dozvídali z té jedné krystalky, kterou měl pan řidič na škole, a poslouchali, co se děje v celém protektorátu. To až dnes jsme takoví rozmazlení, že máme doma pět rádií a tři televize. Ale když vypnou proud, tak všechno tohle nám bude na nic. Ale měla by v té obci fungovat jedna linka, jeden zdroj, kde se informace můžeme dozvědět. Je to chudší, ale ne nefunkční řešení.

■ Jak na tu ukázkou reagovali starostové, kteří by se třeba mohli snažit podobné vybavení kanceláře získat?

Potěšující bylo, že řada starostů vnímá, že oni jsou ty osoby, které se v případě blackoutu či jiné velké krizové situace, stanou krizovým manažerem nebo předsedou krizové komise. Hodně se jim to redukuje na povodně. S těmi máme z nedávné minulosti bohaté zkušenosti, už máme ty postupy natrénované, víme, co se může stát a částečně víme, jak na to reagovat. Otázka na povodně

byla většinou zodpově-

zena ve stylu - je tady

prostor pro zdokona-

lení, ale jsme svým

způsobem přípra-

vení a hlavně, my

i ostatní obyvatelé

území vnímáme,

že to riziko existuje.

Tohle se nám

dostalo pod kůži.

U těch jiných ohro-

žení to zdaleka tak není

a začít můžeme u těch sta-

rostů, aby si to jako první uvě-

domili oni. Pokud bude 99 domů ze sta

bez proudu, tudíž bez informací, tak se

tam začne šířit panika. Tam, kde nejsou

informace, tam je panika, obavy, stres.

A v tu chvíli je důležité, aby starosta ty

informace měl. Aby uměl zvednout vysílačku a zavolat do nejbližšího místa ať už to je okresní nebo krajské město a zjistit, co se děje, já to potřebuju lidem říct. Kdy nám přijde někdo pomoci. Kdy je šance, že nám ten proud spustíte. A úplně nejlepší by bylo, kdyby uměl za oknem té kanceláře spustit televizi, zprávy, kde bude pravděpodobně mluvit premiér nebo náčelník generálního štábu a řekne

Na únorovém workshopu v Mikolajicích představil Jiří Krist starostům a zástupcům SDH možnosti čerpání financí z IROP. Kromě toho vysvětlil zájemcům fungování vnitřního zařízení kontejneru MAREK.

nějaká uklidňující slova nebo informaci, že armáda už to řeší. A ti lidi nemusí propadat panice.

■ Tady se přímo nabízí srovnání venkova s městem.

Na venkově jsou na tom lidi líp než ve městě. Nám řada věcí funguje jinak. Máme špajzy, daleko větší... teď jsem chtěl říct ledničky a mrazáky, což by znamenalo první týden úžasně obžerství a pak už by to bylo horší, ale těch zásob máme víc.

Máme vlastní kotle, krbová kamna... Já bych

takovou krizi nechtěl

zažít v nějakém os-

mipodlažním domě

uprostřed velkého

sídlíště, kde by prav-

děpodobně po pár

hodinách byla ucpaná

kanalizace, nefungo-

val by výtah. Po dni, dvou

dnech a to jsou odhady odbor-

níků specialistů, by už docházelo

k prvním úmrtím. Vždyť se tam kolikrát

lidí neznají ani na jednom patře. U nás

si neumím představit, že by potřebnému

člověku v obci sousedi nepomohli. Na té

vesnici jsou přece jen vzájemné vztahy

ještě pořád na dobré úrovni.

■ Přinesla tvá studijní cesta s MAREM dvakrát kolem republiky i nějaké pozitivní poznání?

(smích) Začali jsme se o tom bavit, to je první krok. I cesta dlouhá tisíc mil začíná prvním krokem. Na stole už tato témata leží, už nejsou zametená pod koberec. Teď to musíme vydržet tlačít odhadem 20, 30, 50 let... to jsou ty horizonty než

si na to druhá, třetí generace zvykne, že je to běžný model chování. My s tím budeme mít problém. Naši vnuci už nebudou mít problém, a když budou stavět dům, tak automaticky postaví nádrž na dešťovou vodu, tak jako to vidíme na jihu, v Řecku, Chorvatsku apod. Dnešní zemědělci můžou mít problém s tím, že jim někdo chce rozdělit jejich krásný stohektarový lán. Zemědělce za 30 let vůbec nenapadne, že by na tom poli neměly být zábrany zadržující dešťovou vodu nebo bránící větrné erozi. Bude to pro něj úplně běžný způsob hospodaření. Protože ti, kteří tyto způsoby nebudou praktikovat, tak budou neúspěšní, vypadnou z kola, jejich sousedi se jim budou smát „jak sis mohl postavit tak hloupě dům - v létě se ti přehřívá a v zimě ho nevytopíš. Nemáš v něm vodu, nemáš studnu, nemáš vlastní zdroj elektřiny...“ takový člověk se stane hlupákem. Moderní bungalov podle americké módy jej nezachrání. Čili tohle se změní. My jsme nezakávaným prvním informačním pokusem. A postupně se nám to podaří. Lidi to přijmou a změní se to a nevyhyneme. My jsme tak šikovný národ, že my nevyhyneme. My si najdeme jiný způsob přežívání v té střeoevropské kotlině a určitě se nám to podaří.

Děkuji za rozhovor.

Kontejner MAREK je v těchto dnech ustaven na parkovišti u sídla Místní akční skupiny Opavsko. Po předchozí domluvě je možná jeho prohlídka. Kompletně nainstalován a zprovozněn bude 7. 5. 2016 v rámci oslav 10. výročí založení Místní akční skupiny Opavsko.

GEOPARK JESENÍKY ŽIJE

Sdružení pro Geopark Jeseníky, které mimo jiné sdružuje vybrané místní akční skupiny Moravskoslezského, Olomouckého a Pardubického kraje, získalo pro rok 2016 dotaci z Programu na podporu projektů neziskových organizací poskytovaného Ministerstvem životního prostředí ČR. Cílem projektu, s příznačným názvem „**Vysekejme Geopark Jeseníky z toho...**“, je v maximální možné míře zapojit místní komunitu v území (neziskové organizace, obce) do činností rozvíjejících Geopark Jeseníky. Ve 12 vybraných geologicky významných lokalitách bude formou dobrovolnické práce probíhat odstranění náletových dřevin, odpadků a to tak, aby se vytvořilo místo hodné odpočinku, relaxace a ochrany místních geologických hodnot. Nezbytnou součástí tak budou i instalace drobného mobiliáře (laviček, odpadkových košů) a nápaditých informačních tabulí.

Realizace projektu napomůže k propagaci přírodního dědictví v oblasti neživé i živé přírody na území Geoparku Jeseníky, což povede i k lepší ochraně

hodnot v tomto území. Výstupy projektu zároveň poslouží k úspěšnému postupu nyní kandidátského Geoparku Jeseníky do kategorie „národní geopark“ předložením zpra-

cované nominační dokumentace Radě národních geoparků, k jejímuž částečnému zafinancování projekt přispěje.

Odstranění náletových dřevin a drobných úprav se dočká také záluženský Rotterův lom (na fotografii v době mezi 1. a 2. světovou válkou). Bylo a je to prokazatelně první místo dolování břidlice v Zálužném, kde se těžilo již před r. 1820

MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů

Od 1. října 2014 do 30. listopadu 2015 byl v našem regionu MAS Opavsko realizován projekt „**MAS jako nástroj spolupráce obcí pro efektivní chod úřadů**“. Nositelem projektu bylo Sdružení místních samospráv v ČR (SMS ČR), které obdrželo finanční podporu z Evropského sociálního fondu (ESF) v rámci Operačního programu lidské zdroje a zaměstnanost (OP LZZ). Místní akční skupina Opavsko se stala partnerem.

Hlavním cílem tohoto systémového a nadregionálního projektu bylo posílit efektivitu a kvalitu chodu obcí v oblasti veřejné správy v samostatné i přenesené působnosti, a to prostřednictvím unikátní formy spolupráce obcí prohlubující roli MAS, a to v 5 prioritních oblastech (doprava a veřejná dopravní obslužnost; regionální školství; protipovodňová

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

opatření a krizové řízení; odpadové hospodářství; agenda zaměstnanosti a boj s nezaměstnaností).

Během projektu vznikla studie současného stavu výkonu veřejné správy v obcích a návrh jejího efektivnějšího výkonu na platformě MAS, Metodika meziobecní spolupráce na platformě MAS pro efektivnější výkon státní sprá-

vy a samosprávy, koncepční návrh legislativních řešení meziobecní spolupráce na platformě MAS, zásobník dobré praxe: kuchařka ověřených nápadů z celé ČR a EU nazvaná **Jak se vám líbí náš venkov?** Strategie spolupráce obcí (SSO) na platformě Místní akční skupiny Opavsko z.s. a pakty o spolupráci a partnerství.

Velká dvorana Červeného zámku v Hradci nad Moravicí hostila 11. listopadu 2015 workshop Evropské fondy a MAS (podruhé) a polopatě, který byl součástí projektu

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

PROJEKT „Systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností“

Projekt „Meziobecní spolupráce“ byl zahájen 1. února 2014 a ukončen 31. října 2015. Cílem projektu bylo posílení meziobecní spolupráce v rámci právním řádem definovaného území správních obvodů obcí s rozšířenou působností. Projekt na území SO ORP Opava realizoval Svaz měst a obcí ČR ve spolupráci s městem Opava a se zapojenými obcemi v rámci správního obvodu.

Do projektových aktivit se od začátku projektu zapojilo 16 obcí (Brumovice, Bratřikovice, Opava, Otice, Hlavnice, Služovice, Hněvošice, Neplachovice, Velké Hoštice, Chvalčovice, Pustá Polom, Nové Sedlice, Slavkov, Oldřišov, Mikolajice, Hradec nad Moravicí). Tyto obce se zároveň staly zakládajícími členy Dobrovolného svazku obcí Opavsko (DSO Opavsko), který vznikl dne 22. ledna 2014 a jehož předmětem činnosti je především systémová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v rámci území správního obvodu obce s rozšířenou působností Opava, především pak realizace projektu svazu měst a obcí. K Dobrovolnému svazku obcí se následně v dubnu 2014 připojily obce Háj ve Slezsku a Sosnová, v červenci 2014 pak obce Branka u Opavy a Skřípov. Posledním přistoupičím členem DSO Opavsko je obec Jezdkovice, která přistoupila v září 2015. V rámci projektu byl zpracováván souhrnný strategický dokument, který řeší pět důležitých rozvojových témat. Tato témata jsou aktuální, vzájemně provázána a zasahují do životů prakticky všech obyvatel správního obvodu ORP Opava. První tři témata, která byla povinná se tý-

kala oblasti školství, odpadového hospodářství a sociálních služeb. Čtvrté téma, které bylo volitelné, se zabývá Dopravní a technickou infrastrukturou. Poslední téma, aglomerační, analyzuje Bezpečnost a bezpečnostní technologie.

Účelem strategie bylo vymezit a definovat v 5 oblastech možnosti meziobecní spolupráce, a to včetně návrhu možných řešení. Strategie má sloužit též k hledání dobrých praxí a prostoru pro úspory nákladů nebo zvýšení kvality v těchto 5 oblastech. Je důležité také zdůraznit, že celý dokument je zpracován jako podklad, který je stěžejní pro budoucí programovací období a může být využíván jako kvalitní podpora při žádostech o čerpání různých dotačních titulů.

V závěrečné fázi projektu byl zpracován Akční plán rozvoje území, jehož cílem je upřesnění strategického plánu v krátkodobém časovém horizontu, konkrétně pro roky 2016 – 2017. Práce na akčním plánu byly zahájeny na jaře 2015, dokončeny byly v říjnu 2015. Na různých setkáních, kulatých stolech nebo Valných hromadách postupně docházelo ke sběru různých podnětů na realizaci projektu od jednotlivých obcí. Následně docházelo

k výběru těch aktivit, které šlo z věcného a finančního hlediska zrealizovat v nejbližších dvou letech. Současně tyto záměry a aktivity odpovídaly záměrům a cílům celého strategického dokumentu.

Na základě diskusí v území bylo postupně vybráno 5 projektových záměrů, které realizační tým podrobně rozpracoval do akčního plánu. Všechny vybrané aktivity směřují k naplnění cílů a jsou tedy v souladu se strategickým dokumentem. Obce zároveň u těchto vybraných aktivit počítají s možnou finanční spoluúčastí nebo v případě jednoho projektového záměru s kompletním financováním z rozpočtu obce.

V průběhu realizace projektu a práce na strategickém dokumentu proběhlo navázání komunikace se starosty správního území ORP Opava, tým pracoval ve spolupráci odboru školství, odboru sociálních služeb a odboru životního prostředí Statutárního města Opavy. V oblasti dopravní infrastruktury a bezpečnosti byla spolupráce navázána s policií ČR či poskytovateli bezpečnostních systémů. Na tvorbě se podílel čtyřčlenný realizační tým, který svou práci postupně konzultoval s odborníky v jednotlivých oborech. Nedílnou součástí při tvorbě strategie byli také motivující starostové. Výsledky pak následně konzultovali, hodnotili, připomínkovali a schvalovali starostové Dobrovolného svazku obcí Opavsko.

Místní akční skupinu Opavsko podpořil Moravskoslezský kraj

V rámci programu Podpora Místních akčních skupin Moravskoslezského kraje 2015 jsme realizovali projekt s názvem: Komunitní rozvoj venkova na území MAS Opavska z.s..

Cílem projektu byla realizace činností a naplňování poslání Místní akční skupiny Opavsko z.s., jakožto institucionalizovaného místního partnerství, které přispívá k rozvoji venkovských oblastí Moravskoslezského kraje. Náplní práce spolku je komunitu dostatečně informovat o možnostech participace v oblasti dotačních podpor, motivovat k synergickým efektům plynoucím

ze vzájemné spolupráce, vytvářet optimální platformu pro rozvoj regionu. Místní akční skupiny tvoří pružný a efektivní článek v komunikaci s daným územím. V rámci této činnosti byly a jsou pořádány semináře, workshopy, školení, apod., které zvyšují povědomí a znalosti o možnostech realizace a financování projektových záměrů. Významnou součástí činnosti MAS byla

tvorba Strategie MAS Opavsko pro období 2014 – 2020, do které byla zapojena široká veřejnost, klíčoví partneři, odborníci a další subjekty. K úspěšnému dokončení strategie bylo třeba organizovat komunitní projednávání, které pomohlo konkretizovat záměry v oblastech vzdělávání, sociálního začleňování, zvýšení konkurenceschopnosti, udržitelného rozvoje apod.

CESTA K PARTNERSTVÍ VE VZDĚLÁVÁNÍ

Školy a vzdělávací instituce na Opavsku a Vítkovsku stojí na prahu nového období, které Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) pojímá jako období změn. Na školách budou prostřednictvím národních i evropských dotačních titulů finančně podporovány vybrané aktivity rozvíjející schopnosti pedagogů, zlepšující vybavení škol a uzpůsobující výuku potřebám dětí. V předchozím období školy často realizovaly své projekty izolovaně, bez dlouhodobé vize, koordinace a vzájemné spolupráce. MŠMT proto v jednotlivých regionech oslovilo místní partnerství, aby s komunikací pomohla. V našem regionu byla do role koordinátora pověřena Místní akční skupina Opavsko z.s. Partnerství dnes již začíná společně vytvářet tzv. Místní akční plány rozvoje vzdělávání (zkráceně MAP). V následujících letech bude na základě MAP rozvíjena spolupráce mezi školami, jejich zřizovateli a dalšími partnery vzdělávacího procesu v regionu.

Místní akční plán rozvoje vzdělávání, který je vytvářen na základě vzájemné komunikace a spolupráce mezi jednotlivými aktéry v území (zřizovatelé, ředitelé škol, představitelé formálního a zájmového vzdělávání), má přispět k řešení těchto problémů a k nastartování pozitivních změn. Jeho cílem je stanovit priority a jednotlivé kroky potřebné k dosažení cílů vzdělávací politiky v území, a to na základě místní potřeby, naléhavosti a podloženosti reálnými daty (dotazníková šetření na školách). Důraz bude kladen zejména na řešení otázek v oblasti rozvoje kvalitního a inkluzivního vzdělávání dětí a žáků do 15 let. Dalšími tématy bude také rozvoj osobnosti, kompetencí, zájmu či nadání každého dítěte a žáka.

Ojedinelost projektu nespočívá pouze v jeho zaměření, ale také v počtu spolupracujících škol a školských zařízení. Na Opavsku i Vítkovsku totiž přislíbily zapojení všechny základní a mateřské školy. Celkově svůj souhlas se zapojením do projektu vyjádřilo všech **8 školských zařízení na Vítkovsku a 63 školských zařízení na Opavsku** (s výjimkou ZŠ a MŠ v obcích Hněvošice, Chlebičov, Velké Hoštice, Oldřišov a Služovice, které začaly v rámci projektu o spolupráci v rámci

SO ORP Kravaře). Diskuse a spolupráce bude v letech 2016 a 2017 probíhat v několika tematicky zaměřených pracovních skupinách.

Preferovanými tématy školství v České republice jsou aktuálně předškolní vzdělávání a péče, čtenářská a matematická gramotnost na základních školách, inkluzivní vzdělávání a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem. Řešení těchto problémů podporuje **Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV)**. Podle průzkumů České školní inspekce je zřejmé, že zřizovatelům (tedy většinou obcím) často chybí jasná vize rozvoje škol a koncepce vzdělávací politiky, zejména v oblasti začleňování znevýhodněných dětí (inkluzie) a řízení a hodnocení kvality vzdělávání. Dalším velkým nedostatkem je existence značné komunikační propasti mezi úrovní systémovou (státní) a školní (místní), což způsobuje, že dopad systémových změn není dostatečný a efektivní, a nepřispívá tolik ke zvýšení kvality vzdělávání. Zpracování Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání pro každý správní obvod obce s rozšířenou působností (Opava a Vítkov) je podmínkou pro nastavení jednotné podoby metodické podpory zřizovatelům škol i školám samotným. Zároveň tak bude zajištěno systematické čerpání evropských financí pro školská zařízení i z dalších ope-

račních programů – zejména z **Integrovaného regionálního operačního programu (IROP)**.

Co lze od Místního akčního plánu rozvoje vzdělávání očekávat?

Mezi očekávané výstupy patří:

- dohoda o prioritách vzdělávací politiky v území,
- soubor aktivit, v němž budou navržena konkrétní řešení místních problémů v dohodnutých prioritách,
- návrh jednoduchých aktivit přispívajících ke zkvalitnění spolupráce v zájmu dětí a žáků,
- návrhy aktivit, které jsou následně uplatnitelné v žádostech o podporu ze strany nadací, místních samospráv, krajských a státních dotačních programů nebo jiných operačních programů,
- návrh aktivit cílených mimo resort školství (např. do oblasti sociálních služeb nebo neformálního vzdělávání),
- sběr informací pro přípravu územně zaměřených výzev v OP VVV a IROP.

V případě zájmu o spolupráci Vás mezi sebou rádi přivítáme, kontaktujte koordinátorku MAP Mgr. Gabrielu Geherovou na telefonním čísle 725 564 878.

Podrobnější informace budou postupně k dispozici na webových stránkách MAS Opavsko www.masopavsko.cz/map/

Dějepis trochu jinak - v rámci projektu Doubravka a Měšek - 1000 let společné česko-polské historie si děti ze základních škol vyzkoušely výrobu historických rekvizit a kostýmů.

Myslíte si, že divadlo už dnes nikoho nezajímá? **JSME JINÍ, JSME SOSO**

Nekopírujeme, jdeme vlastní cestou. Nebylo jednoduché přijít s něčím novým, ale dnes, po více jak dvou letech už můžeme s jistotou říct, že to bylo správné rozhodnutí. Stovky pobavených diváků jsou toho důkazem.

SOSO není jen název, přinášíme vám víc.

Do našich autorských her se snažíme dát více než jen prosté pobavení. Naším cílem je předat divákovi myšlenku, případně na něco poukázat. Věříme tomu, co děláme, věříme, že dáváme divadlu smysl a chceme jej předávat dál. To vše pochopitelně cestou zdravého českého humoru.

Myslíte si, že divadlo už dnes nikoho nezajímá? Nás ano a dokážeme vás o tom přesvědčit.

Nabízíme Vám divácky prověřenou veselohru, vyprávějící příběh mladičkého výpravčího. Nepoučitelný Karel Dosloužil s bohatou kriminální minulostí si libuje v obchodu s nedostupným a zakázaným zbožím. Za vším stojí obyčejná lidská snaha o rychlé zbohatnutí.

Děj plný nečekaných zvratů se odehrává v kanceláři výpravčího na přelomu 19tého a 20tého století a diváka osloví nejen rozmanitostí postav, ale i jejich dobovými kostýmy a rekvizitami.

Nekupujte zajíce v pytli!

Stanice č.3 získala 3 ocenění na přehlídce ochotnických divadel Štívadlo 2015 a desítky kladných hodnocení od diváků ze Štítiny, Otic, Milostovic,

Štáblovic, Loutkového divadla Opava, Hrabyně a Slatiny.

Jen díky Vám, můžeme naši myšlenku dále rozvíjet a dokázat divákům, že divadlo je zde především pro ně.

Kontaktujte nás na mailu divadlo.soso@gmail.com, na tel.: 608 784 154 nebo navštivte www.divadlo-soso.cz

S poděkováním Vaše divadlo SOSO

Jedeme všichni 2015

Společná z Vrbna: To jsme ještě byli před rozdělením pelotonu v plné síle a plní energie - my i baterie.

Rok se s rokem sešel a bylo na čase opět oprášit elektrokola a s namasírovanými svaly vyrazit do terénu. Mapa trasy nás ani tentokrát nenechala na pochybách, že se nudit nebudeme. Již tradiční cyklojízda na podporu elektromobility s názvem „Jedeme všichni“ slibovala přibližně 220 km dlouhou trasu přes území

šesti místních akčních skupin. Cílem bylo navštívit i jiné části území než v předcho-

zím roce. Peloton vyrazil 7. května 2015 v 9 hodin ze Lhoty u Opavy a pokračoval přes Opavu, Holasovice, Sosnovou, Horní Benešov, Malou Morávku, Staré Město, Loučnou nad Desnou až do Orlických Hor. Město Žamberk přivítalo peloton 10. května 2015. Na tradičních zastaveních mohli návštěvníci vyzkoušet náš cyklotrenažér s virtuální realitou nebo přímo vyzkoušet elektrokolo. Tolik fakta. Pojďme se teď podělit o příjemné zážitky a postřehy z cesty.

Nesmírně nás těší, že už se popularita cyklojízdy „Jedeme všichni“ rozšířila natolik, že i v průběhu roku se nás někteří zástupci obcí ptají, kdy se zase pojedje, jak bude vypadat trasa, zda se mohou připojit a až jim určitě dáme vědět. Nebojte se, dáme. Bude to v červnu, i když tentokrát možná trochu jinak.

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova: Evropa investuje do venkovských oblastí.

Oslava 10. narozenin Místní akční skupiny Opavsko

Srdečně zveme všechny členy, příznivce
a přátele MAS na oslavu našich společných 10. narozenin (2006 - 2016)

Kdy: v sobotu 7. května 2016, odpoledne

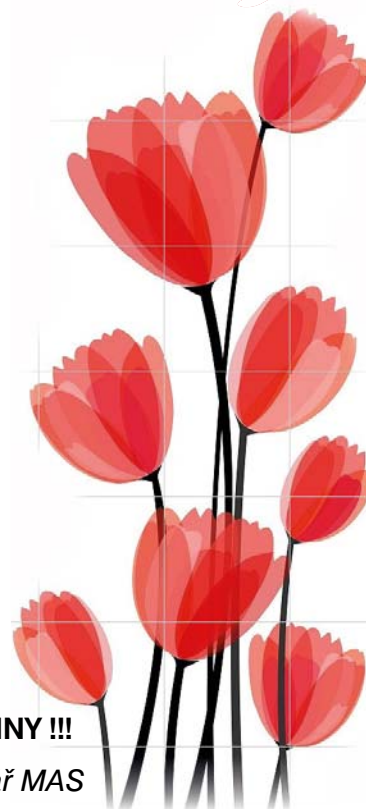
Kde: v prostoru Bílé věže zámku Hradec nad Moravicí

Program: Slavnostní VERNISÁŽ a oslava narozenin

- ▶ Originální ohlédnutí za aktivitami Místní akční skupiny Opavsko
- ▶ Miniexpoze aktivit realizovaných MAS Opavsko v letech 2006 - 2016
- ▶ Slavnostní odhalení Pomníku bojovníka proti byrokracii
- ▶ Občerstvení (ochutnávky regionálních dobrot)
- ▶ Zábava (deskové hry, hlavolamy ...)
- ▶ interaktivní obrazy ze života MASky ve věži i před věží
- ▶ Vůkol v areálu zámku bude probíhat Otvírání turistické sezony 2016 s kulturním a doprovodným programem
- ▶ Předání cen otcům zakladatelům a zasloužilým MASKáčům

PŘIJĎTE SE POBAVIT. ZAVZPOMÍNAT. MÁME PŘECE vykutálené NAROZENINY !!!

Na vás všechny se těší Jiří Krist a kancelář MAS

PÓZVÁNKA

LeaderFEST 2016 JESENÍKY
aneb setkání Leaderů evropských zemí
9. června 2016
v lázeňském městečku Karlova Studánka, Moravskoslezský kraj, Česká republika

Přijďte 8. - 10. června 2016 do proslulých lázní Karlova Studánka a zúčastněte se tradičního setkání zástupců Místních akčních skupin společně s významnými aktéry rozvoje venkova z evropských zemí pracujících metodou Leader.

Setkání LeaderFESTU 2016 JESENÍKY nabídne již tradičně bohatý program s možností výměny zkušeností, množstvím příkladů dobré praxe z domácího i zahraničního prostředí a prostor budeme věnovat i budoucnosti programu LEADER v období 2014 - 2020.

LeaderFEST... setkání všech, kteří mají rádi venkov a myslí to s jeho rozvojem vážně.

OTEVÍRÁNÍ TURISTICKÉ SEZONY

sobota 7.5.2016
Zámek Hradec nad Moravicí

PROGRAM

- poutavé představení atraktivit turistické oblasti
- jarmark s regionálními produkty
- gastrozážitky
- celodenní zábava a soutěže pro děti i dospělé
- hudební a divadelní vystoupení
- jízda historickým vlakem (Ostrava - Opava - Hradec n. Moravicí a zpět)

www.opavske-slezsko.cz
www.facebook.com/opavskeslezsko

